

Tärä Tikani Pablokwe

Filemónkrä

Filemón

Pablo nämane ngite juta Romate angwane, niarakwe tärä ne tikani. Kä ye angwane abko niarakwe tärä Efesios, Filípenses amne Colosenses tikani arato. Pablokwe tärä ne tikani niara kukwe muko iti kädian nämane Filemón kräke. Filemón abko nünanka juta Colosa kánti. Niara abko käkwe ni kökani iti kädian nämane Onésimo sribikäre jakrä. Yebti Onésimo käkwe jändrän goibare Filemón kán, bti ngitiani, ñobtä ñan angwane ni gokä abko kámikadre abko kukwe nämane úkaninte kä ye angwane. Onésimo nikani nebe juta Romate, kánti Pablo nämane ngite kä teri kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre. Pablo abko käkwe kukwe kuin Jesubtä niebare Onésimoye angwane, Onésimo käkwe tödekani Jesubti. Abtä tö namani näinta bkänkä Filemón kánti ja ngite niekäre ie. Ye mden kisete, Pablo käkwe tärä ne tikani Filemón kräke, Filemón moto mikakäre jáme Onésimokrä. Jesukristo käkwe Filemón tarebare kri, käkwe ngite dianinkä mento btä, bti kani ngäbti kwe, ye kwrere Filemón käkwe Onésimo taredre amne niara ngite jändrän goibtä ye diandre jabti ta kwe, bti kadre ngäbti ja mräkä kwrere Jesukristo kábti kwe abko Pablokwe ribebare Filemónye tärä nebti.

Tärä nebtä abko Pablota jadenkä kukwe Onésimo yebtä, ñobtä ñan angwane kukwe Onésimo kätä “kuin útiäte sribikrä” niere griegore. Onésimo ngämi tödeka Jesubti angwane, niara ñakare útiäte sribikrä, akwa tödekani Jesubti kwe, yebti tö namani sribire metre, aisete “kuin sribikrä”.

Pablota köbö kuin juen

1 Ti Pablo, tita ngite kä teri tödekabtä Kristo Jesubti amne ti mräkä Timoteo tä tibe nete kätä köbö kuin juen makrä Filemón. Filemón, ma abra nun kukwe muko amne sribi muko nunkwe, aisete ma tare kri nunkwe. 2 Erere arato, nun mräkä merire Apia, kräke

nunta köbö kuin juen amne rü muko nunkwe Arquipo abko kräke nunta köbö kuin juen arato. Mdakäre abko, ja mräkätre tödekaka Jesubti tä gätäre ma gwiriete, ye kräke tita köbö kuin juen. 3 Ngöbö ni Rün nikwe btä ni Dänkien Jesukristo käkwe ja moto mika kuin munkrä amne mun mika nüne jáme kwetre, ie ti tö.

Pablota kuin niere Ngöböye

4 Tita blite Ngöböbe angwane, mata nūke töre tie angwane, käre tita kuin niere Ngöbö tikweye mabtä, 5 ñobtä ñan angwane mata tödeke ni Dänkien Jesubti amne nitre deme deme Ngöbö-kwe abko mata tarere jökrä abko tita kukwe nuen, yebtä abko tita kuin niere Ngöböye mabtä käre-käre. 6 Mdakäre abko, dre dre kuin nuendre Kristo kräke, ye rabadre gare kuin mae, abkokäre nitre tödekaka Jesubti, ye ben gwaire ma reketadre jakri tödekare kwärä Jesubti, ye abko tita ribere Ngöböye makrä Filemón. 7 Amne mata ni mda mda tarere ye abko käi nuäre krübäte tibtä amne tä ti die mike krübäte arato, ñobtä ñan angwane juta deme Ngöbökwē abko mata kä miketa nuäre motobtä.

Pablota ja di kärere Onésimokrä

8-10 Ne aiseite ti tö kukwe ribei krörö mae Onésimo kräke. Kristo käbti makwe dre nuendre abko ti rabadre ükete nuendre mae, akwa ti ñan tö kukwe nuein kore, aiseite nita ja tarere kwäri-kwäri, yebti ti tö kukwe ribei krörö mae: Ti nena unsunine jakän amne mtare tita ngite kä teri kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre amne, tita ngite kä teri, ne kánti Onésimo kākwe tödekan Kristobti ti köböire. Ne aiseite Onésimo abko ti ngobo tikwe Kristo köböire amne ti abko niara rün kwrere, aiseite ti bike ja di

kärere krörö kräke mae: 11 Käne Onésimo ngämi tödeke Jesubti, känenkri nämāne klabore ngwarbe amne ütiäte ñakare makrä, akwa mtare niarata tödeke Jesubti, aiseite niara rabadre klabore ütiäte kri makrä amne tikrä.

12 Mtare tita juenta nebēta ma kánti yete. Niara abko ti ngobo jen tikwe kwrere, aiseite tare kri tikwe. 13 Kukwe kuin Jesubtä diri dokwäre tita ngite kä teri, ne kánti Onésimo rabadre ti die mikakäre ma täte, ie ti tö rababa bäri. 14 Akwa kukwe ngämi nükebti ja moto kuinbti mae, ye känenkri ti ñan tö jändrän nuein, aiseite tita Onésimo juenta jirekābe mae yete. Ja moto kuinbti makwe niara tuadremetre neme nete ti die mikakäre abko ie ti tö amne, ñan tikwe kukwe niedre abko erere makwe nuendre abko ie ti tö, aiseite tita juenta kore ma kánti yete. 15 Onésimo abko ngitiani bä jötrö makän mentokwäre, ye abko nane tödekadre kwe Jesubti abko köböire rikadre nebēta ma kánti angwane, nünandre käre-käre kwe mabe, abkokäre nakaninkä kore. 16 Akwa mtare abko niara ñan rabadreta klabore jirekābe makwe, akwa ma mrākä tare kri makwe ni Dänkien käbti, ye kwrere rabadi makrä. Niara tareta kri tikwe, akwa makwe rabadi bäri tare ruen tie. Ye abko ñan klabore makwe abtä makwe tare angwane, makwe tare ja mrākä kwrere ni Dänkien käbti.

17 Ye abko, tödekabtä Jesubti mata ti kaen ngäbti ja

mräkä kwrere ne ngwane,
makwe ti kadre ngäbti ño ja
gwiriete, ye kwrere makwe
Onésimo kata ngäbti abko tita
ribere mae. **18** Amne nane
kukwe nuenbare blo mabtä kwe
o rürümon ütiä bti makwe, ye
abko makwe ütiä kärä tie
19 amne tikwe niara ütiä biandi
jökrä mae ne abko ti Pablo käta
tärä tike ja kise jenbti kore
mae. Ma abko bti rürümon ütiä
kri tikwe, ñobtä ñan angwane
makwe tödekani Jesubti ti kö-
böire, aisete makwe rürümon
ütiä niarakwe biandre abko ti
ñan tö nibi niei mae, käta niere
kore mae. **20** Rürümon ütiä kri
kore mabti tikwe, ye mdenbtä
abko ni Dänkien käta ni tarere,
ye käbti ti tö ja di käräi mae
Onésimo kräke, ye kwrere ma-
kwe Onésimo kata ngäbti kä
mikakäre nuäre tibtä, ni ja mrä-
käre Kristo käbti ye kwrere.
21 Tita kukwe niere, ye erere

makwe mikadi täte jökrä gare
kuin tie amne tita ja di ribere
mae Onésimobtä, yebti ta ma-
kwe kukwe mda mda nuendi
bäri kuin kräke, ye gare kuin
tie, aisete tita tärä ne tike mae.

22 Mdakäre abko, munta ja di
kärere tikrä Ngöböye, yebtä Ngö-
bökwé mun kukwei nuadi
angwane, Ngöbö diebti ti raba-
dreta tikaninte angwane, ti tö
näin basareta yete, aisete makwe
kä ükate biare keteti ti käne
abko ti tö ribei mae.

23 Amne ti kukwe muko Epa-
fras tä ngite kä teri tibe gwaire
nete tödekabtä Kristo Jesubti
abko käta köbö kuin juen mun-
krä. **24** Erere arato, sribi muko
tikwe Marcos, Aristarco, Demas
amne Lucas käta köbö kuin juen
munye.

25 Ni Dänkien Jesukristo
käkwe ja moto mika kuin mun
jökrä kräke. Abko kore se. Ne
ngörä.

Tärä Tikani Nitre Hebreokrä Hebreos

Tärä ne tikani nitre israelita tödekaka Jesubti die mikakäre. Nitre israelita abko kädianta hebreo amne arabe kädianta judio arato. Niaratre abko juta kwatibe, akwa kädianta ketamä. Nirekwe tärä Hebreos ne tikani gare ñakare metre. Pablo käkwe tikani abko ni ruäre tä nütüre. Ni mda abko tä Bernabé niere amne ni mda abko tä Apolos niere, akwa nirekwe tikani abko gare ñakare metre nie. Nitre romanobo ngämi juta Jerusalén juen ngwarbe kä 70, ye känenkri tärä ne namanina tikani nütüta.

Nitre israelita tödekaka Jesubti, kräke tärä ne tikani niaratre die mikakäre nünenkä dite Jesukristobtä, ñobtä ñan angwane niaratre nämäne ja tare nike tödekabtä Jesubti amne ni ruäre tö namani trö kwitai Jesukristoye Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mikakäreta täte. Jesukristo di ñakare era metre niaratre die mikakäre, aiseite trö kwitadre ie abko ni ni ngökaka nämäne dirire ietre. Ye mden kisete, ni tärä ne tikaka käkwe Jesukristo bä mikani krörö ietre: Jesukristo köböire abko Ngöböta ja mike gare bäri metre ta. Kira Ngöbökwe blitabare ja kukwei niekä niekä köböire, angele köböire amne Moisés köböire, akwa mrä blitabare bäri metre kwe ja Odei itibe Jesukristo köböire.

Mdakäre abko, Ngöbökwe kukwe ükadite btin nitre israelitabe abko Ngöbökwe niebare kira, kukwe btin ye abko namani bare Jesukristo köböire abko tärä ne tä mike gare. Erere arato, juta Jerusalén yete nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nämäne jändrän kämike köbö kwatirekwatire nitre israelita ngite ye diankakäre mento btä, akwa nuenbare kwetre köbö kwatirekwatire ñobtä ñan angwane jändrän ngwarbe di ñakare ni ngite diantarikrä mento nibtä. Akwa Jesukristo abko krütani batibe ni ngite diankakäre mento nibtä, ye abko namani ütiäte kärekäre Ngöbö ngwärecri, aiseite Jesukristo abko bäri kuin amne bäri ütiäte, aiseite niara aibehti nikwe tödekadre amne niara aibe jiehti ni rikadre. Mtare niarata Ngöbö ngwärecri kä käinbti blite Ngöböbe nikrä.

Jesukristo abko bäri ütiäte, aiseite nitre israelita tödekaka bti käkwe ñan trö kwitadre ie. Jesukristo köböire Ngöbökwe ji tikani btin ni kräke nebe Ngöbö kanti kä käinbti, aiseite ni rabadre juto biare ja tare nike tödekabtä Jesubti abko tärä ne tä mike gare nie. Nikwe Jesukristo rükandrete ne angwane, Ngöbökwe ni mikadre ja ngie nuen, Ngöbö-kwe nitre israelita nünanka kira mikani ja ngie nuen ye kwrere.

Ngöbökwe blitabare ja Odei Jesu köböire

1 1 Ti mräkätire, nitre Ngöbö kukwei niekä,^a köböire Ngöbökwe blitabare bare bare batakä ngwarbe ni mräkä kirakira ben. 2 Akwa kä mrä ne ngwane abko Ngöbökwe blitabarera ünän täte nibe niara Odei jen kwe Jesukristo ye köböire. Ngöbökwe ja Odei mikani jändrän jökrä bkänkä amne niara köböire Ngöbökwe kä käinta amne kä temen dätebare. 3 Ngöbö Odei ye abko tä Ngöbö toi kuin bä nuäre mike gare nie. Erere arato, Ngöbö Odei abko ja kwrere Ngöböbe amne Ngöbö abko ño, ye abko tä bä mike metre ta nie. Mdakäre abko, Ngöbö Odei ye arabe tä jändrän jökrä ketete kuin ketetibe ja kukwei di kri köböire. Erere arato, kukwe kämekäme nibtä ye dianinkä jökrä mento nibtä kwe, käkwe ni bätäninte amne ni mikani merebe jökrä kwe, bti nikaninta kä käinbti, kanti Ngöbökwe mikani bäri ütiäte kri, ye bä mikakrä mikani takänintbe kwe ja küde ruenkri.

Jesu abko bäri ütiäte angeletre ngwä

4 Amne Ngöbökwe mikani bäri ütiäte kri angeletre ngwä. Niara kädekani ño Ngöbökwe, ye abko namani bäri ütiäte

angeletre jökrä bti ta abko namani bare kore.

5 Angele ñakare jire iti abko ie Ngöbökwe niebare krörö:

Ma abko ti Odei tikwe, ye abko tita mike gare ni jökräye mtare, *Salmos 2.7* niebare Ngöbökwe niara Odei Jesuye.

Erere arato, angele ñakare jire iti, ie Ngöbökwe niebare krörö:

Ti rabadre niara Rün jen kwe amne, niara rabadi ti Odei jen tikwe,

2 *Samuel 7.14; 1 Crónicas 17.13* abko Ngöbökwe niebare ñakare jire chi kore angelebtä. 6 Akwa tarä mda Ngöbö Kukweibtä, Ngöbökwe ja Odei mubai mikani gare ni jökräye angwane, niebare kwe:

Angele Ngöbökwe jire jökrä käkwe niara mika ütiäte jae, *Deuteronomio 32.43* niebare Ngöbökwe. 7 Amne angelebtä abko Ngöböta niere krörö ja Kukweibtä:

Tita angele tikwe mike näin jötrö müre kwrere amne niaratre tä sribi nuene ñukwä jutra kwrere tikrä, *Salmos 104.4*

nieta Ngöbökwe. 8 Akwa Ngöbö Odei Jesu abkobtä nieta krörö Ngöbö Kukweibtä:

Ngöbö, mata gobrane, ye rabadi kärekäre amne, mata gobrane kuin era metre ni jökräbtä.

^a 1.1 nitre Ngöbö kukwei niekä btä blitata nete abko ni jökrä Ngöbö kukwei niekä, köböire Ngöbökwe blitabare Jesukristo känenkri. Ruäre abko Moisés, Jeremías, Isaías, Oseas, Malaquías amne Juan Bautista.

9 Mata jändrän jökrä kuin tarere amne, jändrän jökrä kämekäme, yebtä ma mätä.

Ye mdenbtä abko Ngöbö makwe käkwe ma dianinkä jenena jakrä amne, kä nuäre mikani täte jökrä mabtä abko köböire ma mikani bäri ütiäte kri ma kukwe muko mda mda ngwä,

Salmos 45.6-7

abko Ngöbökwie niebare niara Odei Jesubtä. **10** Erere arato, Ngöböta niere krörö btä:

Ti Dänkien, kena dekä makwe kä temen ne dätebare amne, ja kise jenbti makwe kä käinta dätebare.

11 Angwane kä ye abko näin jökrä ta, akwa ma abko tädi kärekäre.

Dän tä kite ngututüre tä niken ngwarbe jökrä, ye kwrere kä temen, kä käinta näin ngwarbe jökrä.

12 Amne dän mriakata, ye kwrere makwe kä temen amne kä käinta mriadikä jökrä.

Amne nita dän mdara jire kite jabtä, ye kwrere makwe kä kwitadi jökrä.

Akwa ma abko tädi ja kwrere kärekäre amne ma ñan krütadi jire chi,

Salmos 102.25-27

abko Ngöböta niere ja Kukweibtä niara Odei Jesubtä. **13** Erere

arato, Ngöbökwie niebare krörö niara Odeiye:

Kä bäri ütiäte kri ti küde ruenkri, ne kanti jakwe täke nete.

Ye kanti ma raba abti tikwe ma rüe mikadi jökrä ma ngoto täni, *Salmos 110.1*

niebare Ngöbökwie ja Odei Jesu-ye. Ye kwrere abko angele ñakare jire iti, ie Ngöbökwie kukwe niebare kore, **14** ñobtä ñan angwane angele jökrä abko üai sribikä Ngöbökrä amne, nire nire rabadre dianintari abko Ngöböta angele juen die mike.

Ni mikani mokre

2 **1** Ngöbökwie kukwe niebare kore ja Odeibtä, ye mden kisete Ngöbö kukwei nuaba nikwe, ye ie nikwe olo ketadrete kwatibe bäri mda, ni ñan rikadre ji Ngöbökwie bäre mento bätäre-kä ja täritäri abkokäre, **2** ñobtä ñan angwane kira Ngöbökwie ja kukwei niebare Moiséye angele köböire, ye abko Ngöbökwie mikamna täte metre amne nire nire käkwe ja mikani ngite kukwe ye rüere, käkwe kukwe ye kitani temen abko ütiäre mikani ja ngie nuen era metre Ngöbökwie. **3-4** Yebti Ngöbökwie kukwe niebare mda ni Dänkien Jesu ara jire köböire ni dantarikrä amne ni Dänkien kukwe nuaka nuaka käkwe niebareta jökrä nie angwane, kukwe ye abko kukwe metre mikani gare kwetre nie. Akwa kukwe ye abko rabadre bäri ütiäte ni okwäte, abkokäre Ngöbö ara jire käkwe sribi kri

ñan tuabare nuenbare, niara nāmane kukwe ye niekā niekā ben bā mikakrā. Erere arato, sribi kri btā ni jōkrā tōi ñan namani krūtare nuenbare kwe amne, Ngöbökwe ja di kri mikani tuadre arato. Mdakāre abko, ja Ūai Deme köböire Ngöbökwe ja di biani bātākā ngwarbe nie, niara tō namani ja di biain ño ño ni itire itire ie, ye kwrere biani kwe. Ngöbökwe ni diandretari ye abko bāri ūtiāte kri kore, aisete nikwe ñan trō kwitadre kukwe yeye, abtā ni ñan rabadre dianintari angwane, nikwe ñan kwārābedre jire chi Ngöbö ngāniene.

Jesu namani ni kwrere

5 Mdakāre abko, kā mda btin dātedi Ngöbökwe btā nunta blite, ye abko ñan Ngöbökwe mikadi gare angeleye. 6 Akwa tarā keteti Ngöbö Kukweibtā ni itikākwe niebare krörö:

Ni kā nebtā abko bobre jakān.

¿Se ñobtā mata töbike btā?

¿Se ñobtā abko mata tarere?

7 Makwe ni kā nebtā mikani bā bobre angelese krāke, akwa yebti makwe niara mikani bāri ūtiāte kri angele ngwā, rabadre mikani ūtiāte ni jōkrākwe abkokāre.

8 Amne makwe jāndrān jōkrā mikani niara ngoto tāni gobrankāre bti,

abko niebare Ngöbö Odei Jesu btā. Ye abko, Ngöbökwe jāndrān jōkrā mikani niara ngoto tāni, aisete jāndrān ñakare jire keteti abko Ngöbökwe mikaninte niara ngoto bāre mento. Akwa gwāngwarbe jāndrān ruāre abko tā ñakare niara ngoto tāni tā nebe tuen nie. 9 Akwa Jesu nāmane nūne kā nebtā angwane, Ngöbö-kwe mikani bāri bobre angele ngwā abko nita tuen. Akwa mtare Ngöbökwe mikanina bāri ūtiāte kri kākkitadrekā ni jōkrākwe, ñobtā ñan angwane Ngöbö moto kuinbti niarakwe ja tare nikani amne krūtani ni jōkrā krāke amne ni jōkrā tāte.

10 Ngöbö abko jāndrān jōkrā dātekā amne jāndrān ye abko jōkrā Ngöbökrā. Ngöbö ye abko tō ja ngābriānkātre tödekaka Jesubti tuai jōkrā nebe kā nuārete jabe, aisete Jesukristokwe ja tare nikani ye köböire Ngöbökwe niara mikani biare tāte Ji Ngwianka ni diantarikāre.

11 Ye abko, Jesu ni mikaka kuin deme ye kätä nitre tödekaka niarabti mike kuin deme. Niaratre btā Jesu ye abko Rūn itibe, aisete Jesu tā nebe ja gaire ñakare ni ja etbare niere abko 12 gare nie, ñobtā ñan angwane Ngöbö Kukweibtā abko Jesukwe niebare krörö Rūn Ngöböye:

Ti mrākātre ben tikwe blitadi mabtā, amne nitre gātākā ma kābti, ye ngwārekri tikwe ka niedi ma kākkitakakāre,

abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä.

13 Erere arato nieta krörö:

Tikwe tödekadi metre

Ngöböbti, *Isaías 8.17*

niebare Jesukwe Rün Ngöböye.

Erere arato, niebare krörö kwe:

Ngöbökwé ja ngäbriänkätre

biani tie abko ben tita

nete, *Isaías 8.18*

nieta kore Ngöbö Kukweibtä.

14 Ngöbö ngäbriänkätre ye abko ngrabare ja kwrere jökrä, aisete Jesu därebare angwane, ngrabare namani ni kwrere. Diablu abko di tära ni kämikakrä. Akwa Jesu därebare ni kwrere, niara krütani angwane, di rabadre diablu gakakäre amne ni tikatekäre. **15** Jesu krütani ni kwati tikatekäre, ñobtä ñan angwane ni klabore käta bkänkä jürä ngwen, ye kwrere jire ni jökrä nämane gata jürä ngwen käre abko kisete nämane ja tare nike abko tikaninte kwe. **16** Ne aisete, ñan niara jatani angele die mikakäre kore, akwa jatani Abraham mräkä tödekaka Jesu-bti die mikakäre. **17** Ye mden kisete, niara rabadre sribire Ngöbökrä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kwrere amne, rabadre sribi ye ngwena bare täte jökrä, amne rabadre niara mräkä ngwen ruentari tare jae, abkokäre nükani därere niara mräkätre kwrere. Mdakäre abko, jändrän kämika nämane ni ngite ütiäre, ye kwrere niara jraindre ni ngite ngite diankakäre mento nibtä, abkokäre nükani därere ni kwrere. **18** Niara ara jire käkwe ja tare nikani kri amne namani

nuaninte ja käne kukwe kämen-bti. Ye mden kisete, nire nire nuateta ja käne rüe Satanakwe abko niarata die mikaka arato.

Jesu abko bäri ütiäte Moisés ngwä

3 1 Mdakäre abko ti mräkätredeme deme, mun ye abko Ngöbökwé käräbare jakrä. Kukwe nini tikwe, yebtä munkwe töbika kuin metre Jesubtä. Niara abko jatani Ngöbö Kukwe Ngwianka kwrere amne niara abko Ni Blitaka Ngöböbe Ni Mda Mda Diäre Dänkien abko bti nita tödeke kwatibe. **2** Kira abko nitre israelita abko ju Ngöbökwé kwrere. Moisés abko nämane sribire niaratre ngätäte amne Ngöbökwé sribi biani ie abko erere mikani täte jökrä kwe, käkwe sribi nuenbare kuin täte ju Ngöbökwé jire jökrä te. Ye kwrere arato, Ngöbökwé Jesu mikani sribire angwane, Jesu käkwe Ngöbö mikani täte metre, käkwe sribi nuenbare kuin täte arato. **3** Akwa Jesu abko Ngöbökwé mikani bäri ütiäte Moisés bti ta, ñobtä ñan angwane ni ju mikaka ye abko mikata bäri ütiäte ju ara yebti ta. Jesu abko käkwe ju Ngöbökwé mikani, aisete Ngöbökwé mikani bäri ütiäte Moisés ngwä. **4** Ju kwatirekwatire mikata ye abko ni tära iti käta mike, akwa Ngöbö abko käkwe jändrän jökrä dätebare. **5** Moisés abko sribikä jirekäbe amne sribi nuenbare kuin täte kwe ju Ngöbökwé te amne, Ngöbökwé dre dre niedi niara täbti

abko bä mika nämane niara köböire. **6** Akwa Kristo abko Ngöbö Odei ara, aiseite niara abko tä ju Ngöbökwé dänkiene kuin metre. Ye abko, nitre tödekaka Kristobti abko Ju Ngöbökwé ara, bti Kristo tä dänkiene. Ye abko, nikwe nünandrekä dite Kristobtä amne Kristo jatadita abkobti nikwe tödekadre janknu ye ngwane, ni rabadre ju niara-kwe janknu amne Kristo rabadre ni dänkiene janknu.

Nikwe ñan Ngöbö Kukwei kitadre temen

7 Ne mdenbtä abko, Ngöbö Üai Deme kätä niere krörö Ngöbö Kukweibtä:

Ngöböta dre niere, ye munkwe kukwe nua mtare, **8** ne ngwane munkwe ñan ja dokwä mika ribi, mun mräkä kirakira käkwe ja dokwä mikani ribi Ngöbö rüere Moisés näire ye kwrere.

Niaratrekwe Ngöbö nuaninte ja käne kä kaibete, ye kwrere munkwe ñan nuen.

9 Kä kaibe yete tikwe sribi kri ñan tuabare nuenbare mun mräkä kirakira kräke amne, kä gre ketebu jire sribi kri ye tuani kwetre.

Akwa ti di nämane ti kukwei mikakrä täte ya, ñakare ya, ye abko tö

namani tuai janknu, amne ja dokwä mikani ribi kwetre jirekäbe.

10 Ye mdenbtä abko nitre nünanka kä ye ngwane, kräke ti moto rababa romon, käkwe nieba krörö:

Nitre noko käre tä niken ngwarbe ji mdabti, amne ji tikwe, bti rikadre, ye gare ñakare ietre abti kä nuke mtare, tikwe nieba niaratrebtä.

11 Abtä ti moto rababa romon krübäte, käkwe nieba krörö niaratre rüere: Kä jadükakrä tikwe, ye kanti nitre ye ñan rükadre jire, tikwe nieba kore rüere, *Salmos 95.7-11*

niebare Ngöbö Üai Demekwe Ngöbö Kukweibtä.

12 Ne aiseite ti mräkätire, mun itire itire käkwe ñan ja töi mika kämekäme amne, munkwe ñan ja dokwä mika ribi, käkwe ñan tödekadre mda Ngöböbti, käkwe trö kwitadre Ngöbö nire yeye. **13** Akwa "Mtare"^b kä ne tä ne ngwane, ja die mika kwä-rikwäri köbö kwatirekwatire munkwe, kukwe kämekäme käkwe ñan mun ngökadre jire iti amne mun ñan dokwä rabadre ribi Ngöbö rüere abkokäre.

14 Nikwe tödekani era metre Kristobti kena, ye kwrere nikwe nünandrekä dite jabtä nebebe kä mrä ye näire, ye ngwane ni

^b **3.13** Mtare. Nikwe Ngöbö kukwei mikadre täte abko bä mikata kukwe "Mtare" yebti.

rabadi ketetibe Kristobe käre-käre arato. **15** Ne aisete Ngöbö Kukwei käta niere krörö:

Ngöböta dre niere, ye
munkwe kukwe nua
mtare, ne ngwane
munkwe ñan ja dokwä
mika ribi, mun mräkä
kirakira käkwe ja dokwä
mikani ribi Ngöbö rüere
Moisés näire,

Salmos 95.7-8

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

16 Ye abko, ñnerekwe Ngöbö kukwei nuani abti namani rüre kore Ngöbö rüere? Nitre israelita nämane Egipto Moisés nikani ngwenante, ye mden abko namani rüre Ngöbö rüere. **17** ñAmne nire kräke Ngöbö moto namani romon kä gre ketebu? Ye abko nitre israelita käkwe ja mikani ngite Ngöbö rüere, ye mden abko ngwäkä namani kitanintbe tementa kwäräkwärä kä kaibete.

18 Mdakäre abko, ñnire ñan rükadre kä jadükakrä Ngöbökwé kánti niebare ie Ngöbökwé? Ye abko, nitre israelita käkwe Ngöbö kukwei mikani ñakare täte. Nitre ye mden abko ie Ngöbökwé ñakäbare kore. **19** Nitre israelita ye abko käkwe tödekani ñakare Ngöböbti, aisete namani ñakare kä jadükakrä Ngöbökwé kánti abko gare nie.

Köbö jadükakrä tärä mtare juta Ngöbökwé kräke

4 **1** Ne aisete, kä jadükakrä Ngöbökwé köböi mikani nie, ye kánti kä tä rikakrä mta-re, aisete nikwe ja ngibiadre

kuin amne nikwe ñan ja mikadre ngite nitre israelita kirakira kwrere. Nane mun ruäre ñan rabadre kä jadükakrä ye kánti abko ngäniene tita niere kore, **2** ñobtä ñan angwane kukwe kuin Ngöbökwé ye niebare kira nitre israelitaye, ye kwrere jire kukwe kuin Ngöbökwé Jesubtä niebare nie. Akwa kukwe nuani jirekäbe kwetre kira amne niaratre käkwe tödekani ñakare Ngöböbti, ye mdenbtä abko ñan namani kä jadükakrä Ngöbökwé kánti. Kukwe ñan rakadrekä kore munbtä abko ngäniene tita niere kore munye. **3** Akwa ni abko käkwe tödekani Kristobti, ye abko näin kä jadükakrä Ngöbökwé ye kánti, aisete kukwe niebare kira Ngöbökwé nitre israelitabtä ñan rakadrekä nibtä. Kä ye mdenbtä abko Ngöbökwé niebare krörö:

Ti moto rababa romon
krübäte, käkwe nieba
krörö niaratre rüere:
Kä jadükakrä tikwe, ye
kánti nitre ye ñan
rükadre jire, tikwe nieba
kore rüere, *Salmos 95.11*

niebare Ngöbökwé ni mräkä kirakirabtä. Akwa kena dekä Ngöbökwé kä dätebare angwane, sribi nuenbare ünän jökrä kwe, bti jadükani kwe gare nie, **4** ñobtä ñan angwane köbö kükü abko btä Ngöbö Kukwei tä niere krörö tärä keteti kánti:

Ngöbökwé sribibare ünän
jökrä, yebti köbö
kükürare angwane
jadükani kwe, *Génesis 2.2*

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.
5 Abti nitre israelita kākwe töde-
 kani ñakare Ngöböbti, aiseite
 Ngöbökwē niebare ja Kukweibtä
 abko ti bike niere bobuta abko
 krörö:

Kä jadükakrä tikwe, ye
 kánti nitre ye ñan

rükadre jire, *Salmos 95.11*
 niebare Ngöbökwē.

6 Akwa kä jadükakrä Ngöbö-
 kwe ye tä janknu mda abko kánti
 ni ruäre rabadi niken, akwa nitre
 israelita kirakira ie kukwe kuin
 Ngöbökwē niebare, akwa kukwe
 ye abko kitani temen kwetre,
 abtä ñan nikani nebe kä jadüka-
 krä Ngöbökwē ye kánti. **7** Ye
 mden kisete, kä nikanina kira ta
 Josué täbti angwane, Ngöbökwē
 köbö jadükakrä mdara jire köböi
 kitani. Köbö btin mda ye abko kä
 “Mtare” niebare Ngöbökwē jrei
 David tukwe köböire abko krörö:

Ngöböta dre niere, ye
 munkwe kukwe nua
 mtare, ne ngwane
 munkwe ñan ja dokwä
 mika ribi, *Salmos 95.7-8*

niebare Ngöbökwē jrei David
 köböire. **8** Ngöbökwē niebare
 kore, ñobtä ñan angwane Josué
 rabadre nitre israelita ngwena kä
 jadükakrä Ngöbökwē kánti era
 metre, akräke köbö jadükakrä
 tarä mda Ngöbökwē ñan niedre
 jire chi. **9** Akwa Josué ñan nika-
 ni nitre israelita ngwena nebe kä
 jadükakrä era metre kánti, aiseite
 köbö jadükakrä tarä mda juta
 Ngöbökwē kräke, **10** ñobtä ñan
 angwane Ngöbökwē jändrän
 jökrä dätebare, yebti köbö kükü

te jadükani kwe, ye kwrere jire
 nire nire rikadre kä jadükakrä
 Ngöbökwē ye kánti abko tä jadü-
 ke sribi kweye.

11 Kira nitre israelita ruäre
 ñan nükani kä jadükakrä Ngöbö-
 kwe kánti, ñobtä ñan angwane
 Ngöbö kukwei kitani temen kwe-
 tre. Ye kwrere, mun ngätäite ni
 ñakare jire iti kākwe Ngöbö
 kukwei kitadre temen, köböite
 ñan rükadre kä jadükakrä Ngö-
 bökwē ye kánti, abkokäre ari sri-
 bire ja di ngöi jökrä, **12** ñobtä
 ñan angwane Ngöbö Kukwei
 abko nire amne dite amne, ngi-
 tra tu grine jütire jabtä kwäri-
 kwäri abko tä jändrän tikekä
 därebe, yebti ta Ngöbö Kukwei
 bäri grine krübäte. Ni töi amne
 ni moto bäri kaibe ñäre ñakare
 abko Ngöbö Kukwei ye käta tike-
 kä därebe amne ni töi ño ño kai-
 be nikwe amne nita töbikē ño ño
 ni mdabtä, ye abko Ngöbö
 Kukwei tä mike gare jökrä nie.
13 Jändrän jökrä dätebare Ngö-
 bökwē, ye abko ñan raba ja
 rükente jire chi Ngöbö okwä
 bäre mento Ngöbö ngäniene.
 Jändrän jökrä tä bütiere Ngöbö
 ngwäreki, aiseite Ngöbö abko ie
 nikwe ja niedi metre jökrä. Ngö-
 bö ye mden okwä bäre ni ñan
 raba ngitie.

**Jesu abko Ni Blitaka Ngöböbe
 Ni Mda Mda Diäre Dänkien era
 metre**

14 Mdakäre abko, Jesu Ngöbö
 Odei ye ara jire tä ni blitaka
 Ngöböbe ni mda mda diäre dän-
 kien kri nikwe abko nikani

nünenta kä käinbti, aisete ari tödeke kwatibe janknu bti.

15 Ari tödeke kore bti, ñobtä ñan angwane Jesu ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien tä nikwe, ye abko ni di ñan rabadre nünandre mda Ngöbökrä angwane, ni rabadre ruentari tare ie, ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme Ngöbö rüere käta ni nuente ja käne, ye kwrere nakainkä bätäkä ngwarbe käne Jesu-btä, akwa ja mikani ngite ñakare jire chi bati kwe. 16 Ne aisete, nikwe ñan kä jürä ngwiandre jabtä amne, brän krötö bari kürä gobrankrä Ngöbökwé, bti Ngöbö tä tākāninte ye kanti. Ngöbö moto kuin ni tarekā, ye ken ari krötö angwane, ni rabadi ruen bobre ie amne, kukwe bätäkā ngwarbe tä kite ni rüere, angwane ni die mikadi kwe.

5 1 Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien ye abko diankata ni mda mda ngātāite amne, mikata blite Ngöböbe ni mda mda diäre amne ni mda mda krāke. Erere arato, niara tä jändrän bianka Ngöböye amne jändrän kukwaka Ngöböye ni ngite ngite ütiäre.

2 Akwa ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien ye abko tä ja mike ngite ni mda mda kwrere arato. Ye mden kisete, ni mda mda tōi ñakare käta ja mike ngite amne tä niken ji blo-bti, ni yebe rabadre blite jāme, ñobtä ñan angwane tä ja mike ngite niaratre kwrere. 3 Ye mden kisete, niarakwe jändrän kämikadre Ngöböye ja ngite

ütiäre. Erere arato, jändrän kämikadre kwe juta Ngöbökwé israelita ye ütiäre.

4 Sribi ye abko ütiäte kri abko ni ñakare jire iti raba den kise aubti jae, akwa Ngöbö ara jire käta ni kārere abko erere kisete sribi ütiäte ye mikata kwe. Kira Moisés näire, Ngöbökwé Aarón kārābare sribi ne nuene abko erere mikani kwe niara kisete. 5 Ye kwrere arato, Kristo kākwe ñan ja mikani ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene au, akwa Ngöbö ara jire kākwe sribi bari ütiäte kri ye biani ie, kākwe niebare krörö ie:

Ma abko ti Odei jen tikwe,
ye abko tita mike gare ni
jökrāye mtare, *Salmos 2.7*
niebare Ngöbökwé Jesukristoye. 6 Erere arato, tārā mdara jire kanti Ngöbökwé niebare krörö ie:

Melquisedec nāmane
blitaka tibe ni mda mda
diäre,
ye kwrere jire ma rabadi
blitaka tibe ni mda mda
diäre kārēkāre,

Salmos 110.4

niebare Ngöbökwé Jesukristoye, erere mikani ütiäte kri kwe, kākwe mikani blitaka jabe ni mda mda diäre dänkiene.

7 Jesu nāmane nūne kä nebtā angwane, Ngöbö niara ngibiaka gata ngāniene, ye ben nikani blite angwane, namani ngrente krikri be, kä namani ja müaire amne, okwā ñoi namani nākāen kā kabre ie ja di kārābtā Ngöböye amne, Ngöbö kukwei mikani

täte jökrä kwe, aisete Ngöbökwe kukwei nuani, kākwe mikaninta nire. **8** Jesu abko Ngöbö Odei bkänä, akwa ja tare nikani kwe, ye köböire Ngöbö kukwei mikadre täte ño abko nükani gare täte jökrä ie angwane, **9** Ngöbö jatani Jesu mike juto biare ne kwrere, aibe köböire ni jökrä Jesu mikaka täte abko kräke Jesuta ni dantarikä kärekäre. **10** Amne Ngöbökwe mikani ni blitaka jabe ni mda mda diäre dänkiene Melquisedec nämane sribire ño ye kwrere.

Trö kwitadre ñakare Jesukristoye

11 Tikwe kukwe nini, yebtä kukwe mda mda tä kabre niedre munye, akwa tikwe niedre ño angwane, rükadre gare nuäre munye abko ñan tä nebe nuke gare tie, ñobtä ñan angwane kukwe dirita munye abko tä niken jökrä mun olo bäre. **12** Era bkänä kä nikanina raire ta angwane, munkwe Ngöbö Kukwei nuani amne, mun rabadrera dirire ni mda mdaye bä amarebti kukwe dirita käne ni jökräye Ngöbö Kukweibtä abko diridreta bobuta munye. Se abko mun rabadrera ünän kākwe mrö ribi kwetadre bä amarebti bäsi ngäbäkre di ñakare käta kian aibe ñaen, kwrere jire mun tä nüne se, aisete kukwe dirita käne diridreta bobuta munye. **13** Tita niere kore munye, ñobtä ñan angwane ni kian aibe ñaen mun kwre, ye abko ngäbäkre kianbtä

kwrere amne ngäbäkre kianbtä, ie kukwe mden mden kuin metre Ngöbö ngwärekre gare ñakare, ye kwrere mun tä nüne. **14** Akwa ni ünän ünän abko käta mrö ribi ribi kwete. Nitre ye abko dre dre kuin amne dre dre käme Ngöbö ngwärekre, yebtä ja töitikanina kabre kwetre, aisete tära nebe gare ietre. Kwrere jire mun rabadre bä amarebti.

6 **1** Ne aisete, brän janknu mentokwäre rabakäre ünän Ngöbö ngwärekre. Mun rabadi ünän täte jökrä angwane, kukwe diribare känekäne munye Kristobtä, ye aibebtä mun ñan rabadre ja töitike kärekäre. Erere arato, ñan kukwe garera munye, ye aibe jiebti mun tädre näin janknu abko krörö: Kukwe kämekäme bätäkä ngwarbe mun nämane nuene, kä nämane mun mike mente Ngöbö okwä bäre mento, yebtä ñan mun tädre dirireta bobukäre. Erere arato tödekadre kwatibe Ngöböbti, ye abko ñan mun tädre dirire janknu. **2** Erere arato, ja ngökadre ñöte Ngöbö käbti amne köbötikadre ño, ñan mun tädre kukwe ye dirire janknu. Mdakäre abko, kise mikadre ni mdabti Ngöbö die biandre ie, ñan yebtä mun tädre dirire käre. Mdakäre abko, Ngöbökwe ni krütanikrütani mikadita nire ño kä mrä näire amne Ngöbökwe kukwe ükadite ño ni kräke kä mrä näire, ñan yebtä mun tädre dirire janknu. **3** Akwa Ngöbö diebti ni rikai niren janknu mentokwäre

rabakäre ünän abko tita niere munye, **4-6** ñobtä ñan angwane ni ruäre, ietre Ngöbö mikanina gare amne jändrän kuin Ngöbö-kwe kä käinbti abko Ngöbö-kwe biandre ngwarbe ietre, ye nama-nina gare metre ietre, akwa nitre ye kākwe trö kwitadre Ngöböye angwane, ni mda ñan rabadre nitre ye tōi kwiteta jire chi Ngöbö kukwäre. Erere arato, Ngöbö Ūai Deme nükani nüne btäre amne Ngöbö kukwei nükani gare metre ietre amne, sribi kri ñan tuabare namani bare okwäbti arato, akwa niaratre kākwe trö kwitadre Ngöböye angwane, ni ye ñan rabadre tōi kwiteta jire chi Ngöbö kukwäre kore. Kukwe-ta nakenkä kore, ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme tätre niken niaratre mike trö kwite Ngöböye kore, yebti abko tä Ngöbö Odei müre keteta bobukäre kwrere jire tätre bä mike, amne tätre Ngöbö Odei Jesu mike yakrä ni jökräye. Ye abko tä tare krübäte kräke.

7 Nitre btä tikwe kukwe nini, ye abko ti bike bä mike krörö: Dobo bti ñüta näkäen käre amne nura kuinkuin aibe tä kite niren te, ye abko ni sribikä käta nura ngwä ötö kuin, yebtä abko Ngöböta dobo ye die mike amne tä ngibiare kuin. Ye kwrere tä nakenkä nibtä arato. **8** Akwa dobo bti ñüta näkäen käre abti kri mu ngwarbe kämekäme aibe tä kite niren, ye ngwane dobo ye tä nebe ütiäte ñakare. Abtä nane ngürün kebera nebe dobo yebtä. Abti mrä sribikä kākwe dobo

kukwadi. Ye kwrere rakadikä nitre trö kwitaka Ngöböye yebtä.

9 Tita kukwe niere kore, akwa mun ti mräkätäre tare tikwe, mun ye abko btä kukwe tare ye ñan rakadrekä ruen tie, ñobtä ñan angwane munta näin ji metrebti rabakäre dianintari Ngöbö-kwe. Ye abko gare kuin tie, **10** ñobtä ñan angwane Ngöbö abko tōi metre aiseite ñan tä ni kite ngise ngwarbe, amne munta Ngöbö tarere, kākwe ni jen Ngöbö-kwe die mikani abti kä nuke mtare munta die mike janknu, ye abko Ngöbö-kwe ñan käikwita-drekä jabtä, kākwe mun die mikadi ruen tie. **11** Munta ni jen Ngöbö-kwe die mike ja di ngöi jökrä, ye kwrere munkwe nuendre janknu abti Jesukristo jatadi nüketa, ie ti tö, jändrän kuin ngibiata munkwe Ngöböye, ye erere rabadä täte jökrä munkwe abkokäre. **12** Ne aiseite, munkwe ñan kä ngwian krene jabtä sribi Ngöbö-kwebtä, ie ti tö, akwa ni mda mda käta tödeke kwatibe Ngöböbti, käta jändrän köböi mikani ie Ngöbö-kwe ye ngibiare bätärekä jae abti tä nuke kisete, ye kwrere munkwe jändrän ngibia jae arato.

Ngöbö-kwe ja kukwei mikadi täte

13 Abraham abko kākwe tödekani kwatibe Ngöböbti, kwrere munkwe nünandre. Niarabtä kukwe nakaninkä krörö: Kira Ngöbö-kwe ngäbäkre köböi

mikani ie angwane, ni mda ñakare bāri ūtiāte Ngöbökrä, aiseite Ngöbökwē ja kukwei mikadre tāte era metre abko niebare ja kābti kwe, niebare krörö kwe Abrahamye:

14 Tikwe ja di biandi mae, aiseite ma bkün däredi kwati ja täritäri,

Génésis 22.17

niebare Ngöbökwē. **15** Ye abko Abrahamkwe ngibiabare bātäre-kä abti Ngöbökwē ngäbäkře köböi mikani ie ye därebare. Ngöbökwē ja kukwei biani ie, ye erere namani bare.

16 Ye abko, ñobtä Ngöbökwē ja kukwei biani ja kābti kore abko ti bike bä mike krörö munye: Ni kä nebtä tä ja kukwei bien kwatibe, ye mikadre tāte kwe, abkokäre tä ja kukwei bien ni bāri ūtiāte niarakrä ye kābti. Ne aiseite ni tärä ja kukwei bien kwatibe ni mda kābti, ye ngwane ni ye kākwe ja kukwei mikadi tāte tä gare metre, aiseite ni ñan raba ja kweteta jire chi mda kukwe yebrä. **17** Ngöbökwē jändrän köböi mikani, ye abko nire nire rabadre bkāne abko mikani gare metre kwe, yehti ja kukwei mikadre tāte era metre abko niebare ja kābti Ngöbökwē Abrahamye. **18** Ngöbökwē kukwe ketebu niebare krörö Abrahamye: keteti abko ja kukwei biani ja kābti kwe. Ketebukäre abko, ñan ja kukwei kitadre jire chi temen kwe, akwa ja kukwei mikadre tāte era metre kwe, niebare kwe Abrahamye. Jändrän ketebu ye abko ni ñan raba kwite jire chi,

ñobtä ñan angwane Ngöbö abko ñan raba ni ngökö jire chi. Ngöbökwē nuenbare kore, ni tödeka-ka Jesubti ngitiani Ngöböye jändrän kuin köböi mikani kwe rabadre nikwe, ye käi rabadre nuäre nuäre nibtä abkokäre.

19 Nitre ru ngwianka abko kätä jä doboko kite ñöte nguse ru ketatekrä dime, ñan rikadre mento abkokäre. Ngöbökwē jändrän köböi mikani nie, bti nita tödeke, ye abko jä doboko ye kwrere, ñobtä ñan angwane nita tödeke Ngöböhti ye abko kätä ni mike nünenkä dite jabtä, ni ñan rikadre mento Ngöböye abkokäre. Nita tödeke kwatibe Ngöböhti, ye mden köböire ni nena nebe kä bāri deme Ngöbö kanti kä käinbti, ye abko nita näin dän ngetbote ta nebebe Kä Bāri Demente ju blitakrä Ngöböbe kanti ye kwrere. **20** Kä bāri deme, ye mden kanti abko Jesu ara jire nikanina ji tike ni käne nebe yete. Ye abko, Melquisedec nämane blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre, ye kwrere jire Jesu abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien käreäre kä bāri demente Ngöbö ngwärekre.

Melquisedec amne Jesu abko blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre

7 **1** Melquisedec ye abko nämane jreire juta Salemte. Niara abko ni blitaka ni mda mda diäre Ngöbö ūtiāte kribe. Bati Abraham jananbare rüre, kākwe jrei ruäre ganainbare kwäräbe, bti jataninta nuke

Salem angwane, Melquisedec nikani ngäbti, käkwe ja di biani ie. 2 Angwane Abrahamkwe jändrän dianinkä rübtä, ye ñäkänintbe keta jätä kwe, bti biani keteti kwe Melquisedeye. (Kukwe Melquisedec kätä "Jrei kukwe ükatekă metre" niere hebreore. Akwa "jrei juta Salem" ye abko kätä "Jrei kă jămente" niere hebreore arato.) 3 Melquisedec ye abko rün amne meye gare ñakare nie. Erere arato, mrăkă kirakira gare ñakare nie. Mdakăre abko, niara dărebare ñongwane amne krütani ya abkobtä Ngöbö Kukwei tă blite ñakare arato. Ne aiseite, Melquisedec abko bă mikata băsi Ngöbö Odei Jesu kwrere arato amne niara abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kărekăre.

4 Melquisedec abko bări ütiäte tuen munkwe. Melquisedec abko bări ütiäte, aiseite ni mrăkă kăne Abraham ara jire kăkwe mikani ütiäte jae amne jändrän dianinkă kwe jrei mda mdakän rübtä abko biani keteti kwe Melquisedeye.

5 Akwa Kukwe Biani Ngöbökw Moiséye abko kätä niere krörö: Nire nire dărebare Leví mrăkăkri kätä sribire ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kwrere, ye aibe kăkwe jändrän kărădre keteti jakră abko nieta kore. Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre ye abko israelita mrăkă ara amne dărebare Abrahamkri arato, akwa jändrän kărădre kore kwetre mrăkăye abko nieta Ngöbö Kukweibtä. 6 Melquisedec abko ñan jatani Leví mrăkăkri, akwa Abraham ara jire kăkwe jändrän

dianinkă rübtä ye abko kani ngăbti keteti kwe Abrahamye. Bărire mda abko, Abraham abko ie Ngöbökw jändrän köböi mikani akwa Melquisedec kăkwe ja di biani Abrahamye. 7 Ye abko ni ie ja di bianta abko ñakare bări ütiäte ni ja di bianta ie ye krăke abko garera ni jökrăye, aiseite Melquisedec abko bări ütiäte Abrahamkră gare nie. 8 Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dărebare Leví mrăkăkri kätä jändrän kaen ngăbti keteti jakră nitre israelitaye, ye abko ni kănebtä, aiseite tătre krüte. Akwa Melquisedec abko tă nire amne tă nüne janknu, kwrere jire blitatabtä abko kăkwe jändrän kani ngăbti keteti Abrahamye. 9 Amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dărebare Levíkri kätä jändrän kaen ngăbti keteti jakră, ye ara jire kăkwe jändrän biani keteti arato Melquisedeye Abraham köböire abko ni rabadre niere, 10 ñobtä ñan angwane Melquisedec jatani Abraham ngăbti angwane, Abrahamkwe jändrän biani keteti ie, ye ngwane Leví ngămi dărerere, akwa nămane ñăre ñakare Abrahambtă angwane, Abrahamkwe jändrän biani Melquisedeye, aiseite Melquisedec abko bări ütiäte Leví krăke amne: Leví mrăkă ja tăritări krăke arato:

Jesu abko Melquisedec kwrere

11 Mdakăre abko, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dărebare Levíkri kätä jändrän kukwe Ngöböye ni ngite ngite ütiäre. Angwane Kukwe Biani

Ngöbökwe Moiséye, ye rüere nitre israelita nämane ja mike ngite angwane, nämane jändrän ngwena nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre yeye kukwadre Ngöböye ja ngite ütiäre. Akwa jändrän kukwata Ngöböye ni ngite ngite ütiäre ye käkwe nia-ratre mikadre metre Ngöbö ngwärekrei akräke Ngöbökwe ñan ni mda blitaka jabe ni mda mda diäre juandre jire mda. Akwa ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri nämane jändrän kukwe ni ngite ngite ütiäre ye ñan namani ni mike metre Ngöbö ngwärekrei, aiseti ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre Melquisedec kwrere juani Ngöbökwe amne ñan ni mda Aarón kwrere juani kwe,

12 ñobtä ñan angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kwitadre jökrä, ye ngwane kukwe biani nuendre nie ja ngite ütiäre ye kwitadre arato. **13-14** Ni Dänkien Jesu, btä Ngöbö Kukwei tä blite ye abko ñan jatani Leví mräkäkri, akwa jatani Judá mräkäkri. Judá mräkäkri abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre jatadre abko Moisékwe niebare ñakare jire, akwa Jesu abko därebare Judá mräkäkri abko gare metre nie amne niara abko blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nieta Ngöbö Kukweibtä. **15** Ye abko, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre Melquisedec kwrere rükadre btin mda bkänä, ne ngwane nunkwe kukwe nini abko rabadre tuen bäri metre nunye. **16** Ye abko, ni blitaka

Ngöböbe ni mda mda diäre nükanina mda era metre, akwa Ngöbökwe ñan mikani sribire ñobtä ñan angwane därebare Levíkri, akwa mikani sribire Ngöbökwe ñobtä ñan angwane niara abko ni di kri amne krüte ñakare aiseti. **17** Ye gare nie, ñobtä ñan angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre Melquisedec, yebtä Ngöbökwe niebare krörö:

Melquisedec nämane
blitaka tibe ni mda mda diäre,
ye kwrere jire ma rabadi
blitaka tibe ni mda mda diäre kärekäre,

Salmos 110.4

niebare Ngöbökwe Jesukristoye abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä.

18-19 Leví mräkä blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre, ie Ngöbökwe sribi biani nuendre käne Moisés näire, akwa sribi kwe namani ngwarbe, ñan namani ütiäte, ñobtä ñan angwane nikwe jändrän biandre ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kukwa-krä ni diäre ni ngite ye ütiäre niebare Ngöbökwe Moiséye, ye abko di namani ñakare ni mikakrä metre Ngöbö ngwärekrei. Ye mden kisete, kukwe ye namani ütiäte ñakare mda amne kukwe ye täte abko Ngöbökwe kukwe mdara jire btin mikani Jesu köböire abko bäri ütiäte tödekrä nie. Jesu ye mden köböire abko nita krötö ja ken Ngöböbe.

20 Mdakäre abko, Jesu nama-ni bäri ütiäte ye abko Ngöbö ara jire käkwe ja kukwei mikadre

täte era metre abko ja kukwei biani kwatibe kwe Jesubtä. Akwa nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri abko Ngöbökwé mikani sribire arato, akwa niaratre kräke Ngöbökwé ja kukwe biani ñakare kwatibe kore. **21** Akwa ni Dänkien Jesu kräke abko Ngöbökwé ja kukwei biani kwatibe, aisete Ngöbö Kukweibtä niebare krörö kwe Jesuye:

Ma abko blitaka tibe ni mda mda diäre kärekäre, aisete ni Dänkien Ngöbö kākwe ja kukwei biani kwatibe kore, niebare kwe, yebti ñan ja tōi kwitadita jire chi kwe,

Salmos 110.4

nieta kore Ngöbö Kukweibtä.

22 Ngöbökwé ja kukwei mikadi täte niebare kwatibe kwe, ye mdenbtä kukwe mda ükaninte btin Ngöbökwé Jesu köböire ye abko bäri kuin kukwe ükaninte käne Moisébe ye ngwä.

23 Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri ye abko kwati, kākwe sribibare ja täritärí, ñobtä ñan angwane tä krüte abko täte mda nämane neme sribire abti kä nüke mtare.

24 Akwa Jesu abko tä nüne kärekäre, niara krütadita ñakare mda, aisete Jesu aibe rabadi blitaka kärekäre Ngöböbe ni diäre amne ni mda ñan rabadi sribire jire chi niara täte. **25** Ne aisete, nire nire tä kite Ngöböye rabakäre dianintari Jesu köböire, ye abko Jesu di tärä dīantarikrä täte jökrä kärekäre, ñobtä ñan

angwane Jesu abko tä nüne kärekäre blitakäre kräke Ngöböbe aisete.

26 Ye abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien Jesu ye kwrere abko dbe nikrä abko erere namani, ñobtä ñan angwane Jesu abko deme, kukwe kämekäme ñakare btä amne ja mike ngite ñakare. Ere re arato, nitre kukwe kämekäme nuenkä, ye kwrere nü nabare ñakare kwe amne Ngöbökwé mikani bäri ütiäte ni jökrä ngwä kä käinbti sete. **27** Ye abko, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre därebare Levíkri ye abko ñakare ja kwrere Jesube, ñobtä ñan angwane käne niaratre nämane jändrän kämike kukwadre Ngöböye ja ngite ütiäre, abti nämane jändrän kämike kukwadre mda Ngöböye nitre israelita mda mda ngite ye ütiäre. Ye abko nämane nuene köbö kwatirekwatire, akwa Jesu abko kākwe ja ara jire biani müre ketadre au ni jökrä ngite ütiäre. Ye abko niarakwe nuenbare batibe amne ütiäte kärekäre Ngöbö okwäte. **28** Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye abko tä ni kukwe kämekäme nuenkä mike blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene. Abti Ngöbökwé ja Odei Jesu mikadi sribire niebare kwe. Ngöbökwé ja Odei Jesu ara mikani blitaka jabe ni mda mda diäre dänkiene. Ngöbö Odei Jesu ye abko Ngöbökwé mikani biare täte sribi ye nuenkäre kärekäre.

Kukwe ükaninte btin Ngöbökwé nibe

8 1 Ye abko, kukwe nieta tikwe abko krörö: Jesu abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien nikwe, ye abko kä bäri ütiäte kánti namani tákänintbe Ngöbö küde ruenkri kä käinbti sribi namani bare ie bä mikakäre. 2 Kä bäri kuin deme era metre kä käinbti, ye kánti tä blitaka ni diäre, ye abko ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre^c nämáne bá mike, akwa ju kä käinbti ye abko ñan ni kä nebtäkwe mikani, akwa ni Dänkien Ngöbö ara jire kákwe mikani au abko kánti Jesu tä blite Ngöböbe ni diäre.

3 Nitre blitaka Ngöböbe ní mda mda diäre dänkien abko mikata jökrä Ngöbökwé jändrän biankäre Ngöböye amne jändrän kukwakäre Ngöböye ni ngite ütiäre, ye kwrere arato Jesu kákwe jändrän biandre Ngöböye ni ngite ütiäre arato abko erere ja biani kwe müre ketadre krusobtä.

4 Akwa Jesu tädre janknu kä nebtä, ye ngwane abko niara ñan rabadre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre, ñobtä ñan angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri tärä kwati, käta jändrän bien Ngöböye, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye käta nuemna ietre ye kwrere.

5 Ju blitakrä Ngöböbe, kánti nitre blitaka Ngöböbe ni mda

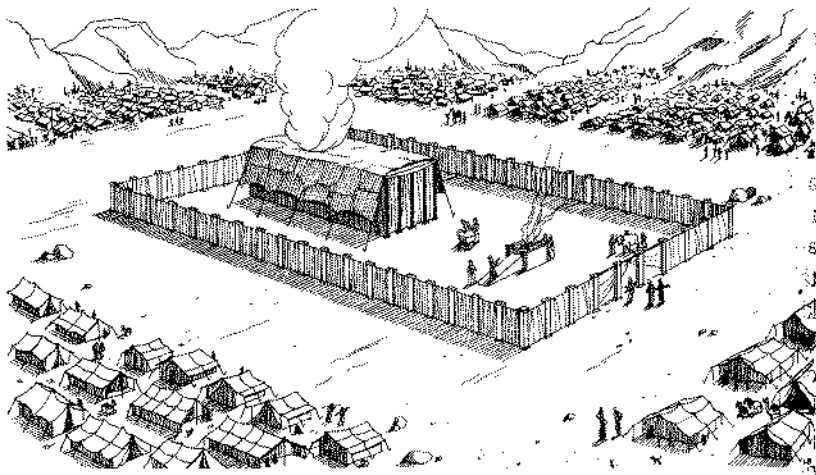
mda diäre kä nebtä tä sribire. Ju ye abko käta jändrän kuin era metre kena kä käinbti abko bá mike jirekäbe ye gare nie, ñobtä ñan angwane kira ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre ye Moisés nikani mike angwane, Ngöbökwé mäträbare btä, kákwe niebare krörö ie: Ju mikadre ño, tikwe bá mikaba tuadre mae Ngitio Sinaibti, yebtä makwe töbika amne, ju bá tuaba makwe, ye kwrere makwe mika, niebare Ngöbökwé ie. 6 Akwa Jesu abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien tä nikwe ye abko sribi bäri kuin biani ie Ngöbökwé amne, niara köböire Ngöbökwé kukwe mdara jire ükaninte btin nikrä abko bäri kuin kukwe ükaninte käne Ngöbökwé Moisés näire yekrä. Amne kukwe ükaninte btin, ye köböire abko jändrän bäri kuin köböi biani nie Ngöbökwé.

7 Ngöbökwé kukwe ükaninte käne nitre israelitabe Moisés näire ye rabadre kuin täte jökrä, ye ngwane Ngöbökwé ñan kukwe mdara jire ükarete btin ben.

8 Akwa kukwe ükaninte käne Ngöbökwé nitre israelitabe abko btä kukwe namani kri, ñobtä ñan angwane ye köböire niaratre ñan namani kuin metre, namani tuen Ngöböye, aisete Ngöbökwé niebare krörö abko tä tikani niara Kukweibtä:

Ni Dänkien Ngöbö käta niere krörö:

^c 8.2 ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre. Ju ne abko kädianta tabernáculo suliare abko btä ma raba ñäke tärä Exodo 26—30.

Ju nuäre ngwiandre bä nämane kore Moisés näire (Hebreos 8.5)

Kä jatadi angwane, tikwe
kukwe mdara jire ükadite
btin nitre israelita Judá
mräkä yebe amne nitre
israelita mda mdabe.

9 Tikwe kukwe ükadite btin
mda, ye abko ñan
rabadre kukwe ükaninte
käne tikwe nitre israelita
mräkä känekäne ben
Moisés näire ye kwrere.

Nitre israelita nämane
Egipto angwane,
ngäbäkre rün käta
ngäbäkre kaen küdebt
niara ngibiakäre,
ye kwrere tikwe nitre
israelita kaba küdebt, ti
rikaba ngwenante juta
Egipto bäre mento.

Ye ngwane tikwe kukwe
ükateba bentre, akwa
niaratre käkwe ti kukwei
kitani temen amne, ñan
mikani täte kwetre amne
tikwe trö kwitaba ietre.

Akwa kukwe ükadite btin,
ye abko ñan rabadre
kukwe käne kwrere,
niebare ni Dänkienkwe.

10 Akwa yehti tikwe kukwe
mdara jire ükadite btin
nitre israelitabe abko
krörö nieta ni
Dänkienkwe:

Ti kukwei ñan käi
rikwitadrekä jire btitre,
ñobtä ñan angwane
rabadi niaratre töite.

Ti rabadi Ngöbö jen
niaratrekwe amne
niaratre rabadi juta jen
tikwe.

11 Ye ngwane abko, ni ñan
rabadi dirire jire chi mda
ni kukwe mukoye amne
ni mräkäye ni Dänkien
mikakäre gare ietre,
ñobtä ñan angwane ni
ütiäte krikri amne ni
ütiäte ñakare abko ie ti
rabadi gare jökrä, aiset

ñan rabadi dirire jae
kwärikwäri.

12 Mdakäre abko, nitre ye
käkwe ja mikani ngite kri
ti rüere, ye abko tikwe
diandikä jökrä mento
btätre.

Amne ja mikani ngite
kwetre, ye ñan rükadita
töre jire chi tie,

Jeremías 31.31-34

niebare kore ni Dänkienkwe.

13 Ye abko, Ngöböta kukwe mda
btin ükete tä niere, ye ngwane
kukwe ükaninte käne Moisés näi-
re abko tä neme ütiäte ñakare
nieta kwe amne, kukwe ütiäte
ñakare tarä neme ngwarbe abko
näin nenkä jötrö.

**Ju blitakrä Ngöböbe nuäre
ngwiandre**

9 **1** Ye abko, kukwe ükaninte
käne Ngöbökwé nāmane
angwane, Ngöbö mikadre ütiäte
ño ño abko Ngöbökwé ükaninte
ja täritäri. Kä ye ngwane abko kä
nāmane mikani jenena kä nebtä,
kanti Ngöbö käikitadrekä abko
nāmane ükaninte krörö: **2** Ju bli-
takrä Ngöböbe nuäre ngwiandre
ye mikani angwane, namani
ñākānintbe ketebu ja täritäri
abko krörö: kanime jukwe ken
abko Kä Deme nāmane. Kä Deme
ye kanti abko ñotra grä nāmane
mikani amne mesa nāmane kwa-
ti arato abko bti ban deme mika-
ni Ngöbö ngwārekri. **3** Angwane

kä bāri gwi nāmane ñākānintbe
dān kukwān ngetbo ötöbu bti
abko kädian nāmane Kä Bāri
Deme. **4** Kä ye kanti abko ñukwä
grä orore kri ngwāri mnü rä
bāne kukwakrä Ngöböye nāmane
amne kaja btä oro nāmane keta-
ninkä bāre ta nāmane yete abko
Ngöbökwé kukwe ükaninte nitre
israelitabe nāmane bā mike. Ere-
re arato, kaja orore ye teri abko
kantra orore nāmane mikani
kwati. Kantra ye abko te mana
nāmane mikani. Mdakäre abko,
kaja ye teri mökän Aarónkwé mu
ngitianinkä^d btä abko nāmane.
Erere arato, jä btä Ngöbökwé ja
Kukwei biani nuendre Moiséye
ye nāmane mikani arato kaja ye
teri. **5** Angwane kaja kəri ye kanti
Ngöbö nāmane ni ngite denkä
nibtä. Kaja kəri yebti abko ange-
le kä kerubine bā nāmane mika-
ni nibu abko nāmane ngike
metaninte ja ngäbti kwärikwäri
kaja käribti ta, ye abko Ngöbö
ütiäte kri nāmane yete abko
nāmane bā mike kore. Ye abko,
kukwe tä kabre mda jändrän
nebtä, akwa gwängwarbe ti ñan
raba blite metre jökräbtä ja
täritäri.

6 Jändrän jökrä nāmane
ükaninte biare kore ju nuäre
ngwiandre blitakrä Ngöböbe te,
ye kanti nitre blitaka Ngöböbe ni
mda mda diäre tä niken käre
köbö kwatirekwatire kä ñākānin-
tbe kena gwi kädianta Kä Deme

^d **9.4** Mökän Aarónkwé mu ngitianinkä. Ngöbökwé mökän Aarónkwé mikani
mu ngitiekä, niarakwe Aarón dianinkä sribikä jakrä bā mikakäre. Nāke
Números 17.1-11 ye kanti.

ye kanti, sribi kwe nuenkäre Ngöbökrä. 7 Akwa kä ñäkänintbe ketebukäre kä teri gwi kädianta Kä Bäre Deme, kä ye kanti abko nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien aibe tä niken batibe kä kwatirekwatire. Akwa tä niken kä ye kanti angwane, jändrän däre jäta niken kwe metadrekä kaja yebti ta ja ngite ütiä biankrä Ngöböye amne ni mda mda tä ja mike ngite abko tä gain ñakare abko ütiä biankrä arato. 8 Kukwe kore ye mden köböire abko Ngöbö Üai Deme nämane kukwe krörö mike gare nie: Jesu ngämi nüke, känenkri ju blitakrä Ngöböbe kanti kä

deme tä käne yete, ye ngwane ji niken Kä Bäre Demente, kanti Ngöböta abko tä dikani jite ni mda mda kräke. 9-10 Akwa kukwe ye abko tä kukwe bä mike jirekäbe nie kä ne ngwane abko krörö: Nitre israelita nämane nüke ju blitakrä Ngöböbe kanti jändrän bien kämikakrä Ngöböye ja ngite ütiäre. Erere arato, kukwe nämane ükaninte kabre mröbtä amne jändrän ñadre yebtä ja mikakäre dbe Ngöbö ngwärecri. Erere arato, nitre israelita nämane köböitike batakä ngwarbe amne nämane jüben batakä ngwarbe ja mikakäre dbe Ngöbö ngwärecri. Ngöbökw

*Kukwe ükaninte Ngöbökw nitre israelitabe abko nämane ükani kaja nete
(Hebreos 9.4-5)*

úkaninte nuendre, ye kwrere nuenbare nitre israelitakwe, akwa nitre Ngöbö mikaka ütiäte kore jae, ye tä ja ngrabare aibe mike dbe Ngöbö ngwärecri, ñobtä ñan angwane jändrän yebti Ngöbö ñan tä ni töi kwite, aisete jata nebe ruen ngite janknu ietre, aisete Ngöbö ngämi kukwe mda ukete btin, ye känenkri abko kukwe ye ütiäte.

Kristo däre bäre ütiäte Ngöbö ngwärecri

11 Akwa mtare Kristo nukani-na. Niara köböire Ngöbökre kukwe mda úkaninante btin, aisete niara abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dankien nikrä amne jändrän kuinkuin tä nikrä Ngöbökre, ye niara jatani bien nie. Erere arato, ju blitakrä Ngöböbe kä käinbti, ye kanti niara nikani gwi sribire ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dankien kwrere. Ju ye abra bäre kuin deme era metre ju blitakrä Ngöböbe kä nebtä ye ngwä. Ju kä käinbti ye ñan ni kä nebtäkre mikani amne ñakare sribi ni kä nebtäkre. 12 Mdakäre abko, Kä Bäre Deme te Kristo nikani, ye abko ñan nikani chibo amne nbi ngäbali däre bien ni ngite ütiäre, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dankien tä nuene kä nebtä ye kwrere, akwa niara krütani krusobtä batibe ni ngite ütiäre abko namani dbe amne ütiäre kri kärekäre Ngöbö ngwärecri. Ye köböire Kristo käre ni dianinantari kärekäre, yebti Kä Bäre Deme te Kristo nikani

batibe, ñobtä ñan angwane sribi namani bare täte ie aisete. 13 Ye abko, nitre israelita käta nbi kwane däre, chibo däre metekä ni ngite ngitebti. Erere arato, nbi möre kukwata abko ngübrün metakata ni ngite ngitebti, ni ye ngite diankakäre mento btä, akwa ye abko käta ni ngite denkä ñakare jire chi mento ni yebtä, akwa tä ni ngrabare aibe mike dbe Ngöbö ngwärecri. Niaratre töi amne moto tä nebe käme janknu. 14 Jändrän ngwarbe ütiäte ni ngrabare aibe mikakrä dbe Ngöbö ngwärecri, akwa Kristo däre bäre ütiäre kri käre ni mikadre deme era metre Ngöbö ngwärecri, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai tä nire kärekäre ye köböire Kristo ara jire käre ja biani müre ketadre nikrä krusobtä. Kristo abko deme metre, ja mike ngite ñakare jire bati Ngöbö rüere, käre ja biani Ngöbö ye ni ngite ütiäre. Ye mden kisete, kukwe kämekäre nuen nämene nikwe kä nämene niken ni ngwena Ngöbö okwä bare mento, ye abko Kristo däre käta denkä jökrä ni töibtä amne Ngöbö nire nünanka kärekäre, ye kräre ni rabadre sribire, abkokäre Kristo däre käta ni mike deme Ngöbö ngwärecri.

15 Ye mden kisete, kukwe úkaninte btin Ngöbökre nibe, ye abko Jesukristo aibe käta mike ütiäre nikrä, käta ni mike ja maketa Ngöböbe. Ni kärebare Ngöbökre rabadre nüne kärekäre ben, Ngöbökre köböi mikani kore ietre ye kwrere, abkokäre

Kristo abko ni mikaka ja maketa Ngöböbe kukwe bti ye köböire. Ni jökrä kākwe ja mikani ngite kukwe ūkaninte kāne Ngöbökwē ye näire, akwa Kristo krütanina niaratre diäre, niaratre tikatekāre kukwe kāmekāme nuenbare kwetre yebtä, aisete Ngöbö raba mīke nūne kärekāre jabe.

16 Yebtä abko, ti bike kukwe bā mīke krörö: Ngäbākre rün kätä tārā ūkete jändrän jakwe dräikrä ngäbākrebtī. Ye abko ngäbākre rün tā nire angwane, kukwe ūkaninte tārābtā ye ñakare ūtiäte. Akwa ngäbākre rün ye krütadre tā gare metre, ye ngwane batibe tārā ye rabadre ūtiäte. 17 Ne aisete ni tārā ūkatekā ye tā nire angwane, tārā ye ñan rabadre ūtiäte, akwa krütadre angwane, batibe tārā ye rabadre ūtiäte. 18 Ye mden kisete, kira Ngöbökwē kukwe ūkaninte kāne nitre israelitabe angwane, kukwe ye rabadre ūtiäte, abkokāre jändrän gatadre abko dārie kākwe kukwe ye mikani ūtiäte. 19 Ne aisete Ngöbökwē kukwe biani nuendre, ye Moisékwē niebare jökrä nitre israelitaye, bti obeja drūen dikani dānre bā tain Moisékwē diani kisete, kākwe hisopo kriē küde ötaninkā krati, bti nbi amne chibo dārie mritani ñöbe abko te Moisékwē hisopo küde amne dān bā tain ye mritaninkā, bti metaninkā kwe kukwe biani Ngöbökwē Moiséye yebti amne nitre israelitabti arato.

20 Angwane Moisékwē niebare ietre: Ngöbökwē kukwe ūkaninte munbe, ye mden abko jändrän

dārie ne köböire nibira ūtiäte munkrä mtare, niebare kwe ietre. 21 Erere arato, ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre, yebti Moisékwē jändrän dārie metaninkā amne, jändrän jökrä sribikrä ju yete abko bti jändrän dārie metaninkā kwe arato, 22 ñobtä ñan angwane bāsi jändrän jire jökrä ye mikadre dbe Ngöbö ngwārekri jändrän ngwarbe dāriebti amne, jändrän ñan kāmikadre dārie mikakāre nibtä ne ngwane, ni ngite diankaka ñakare nibtä abko Kukwe Biani Ngöbökwē Moiséye kätä niere.

23 Ne aisete, ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre amne jändrän mda tā ju yete abko jändrän dārie kätä mīke dbe Ngöbö ngwārekri. Akwa ju blitakrä Ngöböbe amne jändrän mda mda tā ju yete, ye abko tā Ngöbö kānti kākāinbti aibe bā mīke, akwa Ngöbö kānti kākāinbti abko bāri ūtiäte, aisete jändrän dārie abko ñakare ūtiäte jändrän yekrä. Ye mden kisete, ni bāri ūtiäte jändrän yekrä abko dārie aibe rabadre mīke dbe Ngöbö ngwārekri, 24 ñobtä ñan angwane ñan ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre sribebare ni kākānebtäkwē te Kristo nikani. Ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre kākānebtä ye abko jändrän ño tā kākāinbti Ngöbö kānti tā ūkaninte ño abko bā mikata jirekābe nete, ñan ye kwrere te Kristo nikani, akwa Ngöbö kākāinbti ara jire, kānti Kristo nikani, aisete mtare Kristo tā Ngöbö ngwārekri kākāinbti amne tā blite nikrä Ngöböbe.

25 Angwane nitre blitaka Ngöbö-be ni mda mda diäre dänkien tä niken käre kä kwatirekwatire Kä Bäri Demente jändrän jenena dārie ngwena ni ngite ütiäre Ngöböye. Niara ñan tä ja dārie ngwena ni ngite ütiäre Ngöböye. Ye kwrere Kristo ñan nikani kä käin-bti ja mike müre ketadre bäre bäre ni ngite ütiäre. **26** Ye abko, jändrän kämika nämane käre ni ngite ütiäre, ye kwrere Kristokwe nuendre, ye ngwane kä dātebare kena Ngöbökwē abti kä nüke mta-re Kristo krütadre bäre bäre ni ngite diankakäre mento nibtä; akwa ye kwrere nakaninkä ñakare. Kä mrä ne ngwane Kristo nü-kani, kākwe ja biani müre ketadre batibe amne kärekkäre rabai ütiäre Ngöbö ngwärekkri. Kristo ara jire kākwe ja biani müre ketadre au ni ngite diankakäre mento nibtä. **27** Ye abko, ni jökrä krütadre batibe abko ükaninte kore Ngöbökwē nikrä, abti kritobo tä kukwe ükete, ye kwrere Ngöbökwē kukwe ükadite nikrä. **28** Ye kwere arato, Kristo kākwe ja biani müre ketadre batibe ni kwati ngite ye diankakäre mento btätre. Abti Kristo jatadita bobukkäre kä nebtä angwane, ñan jatadita ni ngite diankakäreta nibtä akwa, nire nire tä ngibiare ngäbti, ye abko jatadi dentari.

Kristo kākwe ja biani müre ketadre batibe

10 **1** Ye abko, ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwian-dre te jändrän biandre ja ütiäre niebare Ngöbökwē Moiséye, ye

abko jändrän bäri kuin jatadre Kristo köböire abko bä mika nämane, akwa jändrän ye bä aibe amne ñakare era metre. Ye mden kisete, nitre nämane nüke Ngöbö käikitakakäre ye nämane niken jändrän arabe bien kämi-kadre janknu kä kwatirekwatire ja ngite ütiäre Ngöböye. Jän-drän kämikani ye ñan raba ni ye mike metre Ngöbö ngwärekkri. **2** Ye abko, jändrän nuenta ja ngite ütiäre ju blitakrä Ngöböbe te, ye kākwe ni ngite diandrekkä mento nibtä era metre, ye ngwane nitre Ngöbö käikitakaka nämane jändrän bien kämikakrä kore, ye ñan biandre kwetre ja täritäri ja ngite ütiäre, ñobtä ñan angwane niaratre ñan rabadre ngite mda Ngöbö ngwärekkri amne ja ñan rabadre ruen ngite jire chi mda ietre. **3** Akwa jändrän bianta kämikadre ja ngite ütiäre Ngöböye, ye abko niaratre tä ja mike ngite Ngöbö rüere abko tä miketa töre ietre kä kwatirekwatire. **4** Niaratre tä nuene kore, ñobtä ñan angwane nbi kwane dārie amne chibo dārie ye abko ñan raba ni ngite denkä jire chi mento nibtä, aise-te jata nebe ruen ngite janknu ietre. **5** Ye mden kisete, Kristo jatani nüke kä nebtä angwane, niebare kwe Ngöböye abko tä tikanı Ngöbö Kukweibtä abko krörö:

Jändrän ngwarbe kämikata makrä amne nura ngwä bianta makrä, ni ngite diankakäre mento btä, ie ma ñan tö, aise-te makwe

tí mikani dārere ni kā
nebtā kwrere.

6 Erere arato, jāndrān
kukwani makrā amne
jāndrān kāmikani makrā
ni ngite diankakāre
mento btā, ye abko kāi
namani nuāre ñakare
mabtā.

7 Abtā tikwe nieba krörö
mae:

Ma kukwei tā tikani ño
tibtä, ye kwrere tita nete
ma kukwei mikakāre tāte
Ngöbö, *Salmos 40.6-8*

niebare Kristokwe Ngöböye.

8 Kukwe Biani Ngöbökwé Moisé-
ye ye kätä jāndrān ngwarbe
kāmikamna biandre Ngöböye,
akwa kukwe yebtā Kristokwe
niebare Ngöböye: Jāndrān ngwa-
rbe kāmikata mae amne nura
ngwā bianta, ye abko ie ma ñan
tö amne kāi namani nuāre ñaka-
re mabtā. Erere arato, jāndrān
ngwarbe kukwata mae ni ngite
diankakāre btā, ye abko ie ma
ñan tö, niebare Kristokwe.

9 Yebti niebare krörö mda kwe
Ngöböye: Ma kukwei tā tikani ño
tibtä, ye kwrere tita nete ma
kukwei mikakāre tāte Ngöbö,
niebare Kristokwe. Ne aise
kukwe ūkaninte kāne, ye abko
Ngöbökwé dianinkā mento abko
tāte kukwe mda btin ūkaninte
kwe. **10** Jesukristo kākwe Ngöbö
kukwei mikani tāte, ja biani
müre ketadre au kwe ni ngite

diankakāre mento nibtä, ye
mden köböire abko Ngöbökwé ni
mikani deme ja ngwārekri, ñobtä
ñan angwane Jesukristo krütani
batibe amne ye abko ūtiāte käre-
kāre.

11 Akwa kukwe ūkaninte
kāne Ngöbökwé, yebti abko
nitre blitaka Ngöböbe ni mda
mda diāre tā nūnaninkā krö^e
sribi kwe nuene Ngöbökrā köbö
kwatirekwatire. Köbö kwatire-
kwatire jāndrān kāmikata kwe-
tre ja tāritāri, akwa jāndrān ye
ja kwrere jökrā amne di ñakare
jire chi ni ngite denkā mento
nibtā. **12** Akwa Jesukristo abko
kākwe ja biani müre ketadre
batibe ni ngite ūtiā biankāre
amne ye rabai ūtiāte kärekāre.
Yebti nikaninta kā kāinbti
amne, kā bāri ūtiāte kānti
namani tākänintbe Ngöbö küde
ruenkri sribi namani bare tāte
ie bā mikakāre. **13** Ye kānti
abko Ngöbökwé Jesukristo rüe
mikadi jökrā niara ngoto tāni
abko tā ngibiare, **14** ñobtä ñan
angwane Jesukristo kākwe ja
biani müre ketadre batibe, ye
köböire abko nire nire mikata
deme bātārekā ja tāritāri Ngö-
bökwé ye abko Kristo mikani
metre Ngöbö ngwārekri amne
rabai metre kärekāre.

15 Kukwe ye abko era abko
Ngöbö Ūai Deme kätä niere nie
arato Ngöbö Kukweibtā abko
krörö:

^e **10.11** *nūnaninkā krö*. Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diāre nāmāne
nūnaninkā krö sribi nuenkāre, ye abko kätä sribi ngāmi nebe bare ietre bā
mike.

16 Akwa yebti kukwe rabadi
ukaninte btin krörö nieta
ni Dänkienkwe:

Ti kukwei ñan käi
rikwitadrekä jire btitre,
ñobtä ñan angwane
rabadi niaratre töite.

17 Amne niaratre käkwe ja
mikani ngite ti rüere,
käkwe kukwe käme
nuenbare ti rüere, ye ñan
rükadita töre jire chi mda
tie, *Jeremías 31.33,34*

niebare Ngöbökwe. **18** Ye mden
kisete, Ngöböta ni ngite denkä
mento nibtä, aisete jändrän
ñakare jire chi mda biandre
kämikakrä Ngöböye ja ngite
ütiäre.

Nünandrekä dite jabtä

19 Ne aisete ti mräkätäre,
mtare Jesu krütani, därle nimia-
ninte nikrä, yebti Kä Bäre Deme
Ngöbö kánti, ye kánti kä jürä
ñakare jire chi nibtä niken
rabakäre Ngöböbe, ñobtä ñan
angwane Ngöbökwe kä biani
nie niken niara kánti. **20** Ni
raba niken nebe Ngöbö kánti Kä
Bäre Deme te, ñobtä ñan angwa-
ne Jesu käkwe ji tikaninta btin
ni käne nebe Ngöbö kánti amne
ni rikadre ji yebti Jesube
angwane, nikwe nünandi käre-
käre Ngöböbe. Ye abko, dän
kukwän ngetbo nämane mikani
jite Kä Deme amne Kä Bäre
Deme ye ötöbu ta, ye kánti ta
Kristokwe ji tikani ni käne nebe
Ngöbö kánti. Dän kukwän te ta
Jesu nikani abko niara ngrabare
ara jire. Niara krütani, ye

ngwane ji tikani kwe nikrä.

21 Amne ni Blitaka Ngöböbe Ni
Mda Mda Diäre kri tä nikwe
käta ni jen Ngöbökwe ngibiare-
bti. **22** Ne aisete, ja töi metrebti
amne tödekabtä kwatibe Ngöbö-
bti, ari krötö ja ken Ngöböbe,
ñobtä ñan angwane Jesukristo
käkwe ja därle metaninkä ni töi
kämenbti, ye käkwe ni mikani-
na deme. Nitre blitaka Ngöböbe
ni mda mda diäre nämane
jüben nänkärä Ngöbö kánti, ye
kwrere Jesukristo käkwe ni
ngrabare jükaninante, aisete ari
krötö Ngöbö ken. **23** Mdakäre
abko, Ngöbökwe jändrän köböi
mikani nie abko ngibiare ngä-
bti, yebtä ari nünenkä dite
jabtä, ñobtä ñan angwane Ngö-
bökwe ja kukwei mikadi täte
metre, aisete jändrän köböi
mikani kwe, ye erere rabadi
bare, aisete nikwe ñan ja töi
mikadre ngwarbe kwäräkwarä
amne nikwe tödekadre kwatibe
Ngöböbti. **24** Erere arato, ari ja
kite ja tarere kwärikwäri amne
sribi kuin nuene jakrä kwäri-
kwäri. **25** Mdakäre abko, nitre
tödekaka Jesubti käta gätäre
abko kánti ni ruäre ñan tä
kwen gätäbtä, ye kwrere nikwe
ñan nuendre, akwa Jesukristo
ni Dänkien jatadita abko köböi
nükerate ja ken, ye gadre nikwe
angwane, ari ja ükekrö bäre
gätäbtä amne, ari ja die mike
kwärikwäri näin gätäbtä.

26 Nikwe kukwe ye mikadre
täte, ñobtä ñan angwane Ngöbö
Kukwei era metre Jesubtä gare-
ra nie, yebti ta ni tädre ja mike

ngite janknu ja tõi jenbti Ngöbö rüere, ye ngwane jändrän mda ñakare jire kämikadre Ngöböye ni ngite diankakäre mento nibtä abko rabadre ütiäte Ngöbökrä.

27 Akwa Ngöbökwé kukwe ükadite tare krübäte rüekrä abko köböi mikani kwe ietre, ye aibe ni rabadre ngibiare, ñobtä ñan angwane ñukwä jutra krikri käta jändrän jökrä gaenkä, ye kwrere jire Ngöbökwé niara rüe gadikä jökrä ja dokwäre. **28** Ye abko, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye abko nire nire kākwe kitani temen amne, niarakwe ja mikani ngite bkänä kukwe ye rüere abko ni nibu ya o ni nimä kākwe niara tuani nuene kore niedre kwetre rüere, ye ngwane ni ye ñan namani nebe ruentari tare, akwa kitani ngise kämikadre. **29** Se abko ni Ngöbö Odei bäri ütiäte kri ye mikaka ngwarbe jae ni mda mda okwäbti, käta mike ütiäte ñakare amne Ngöbö Odei däräie deme, mdenbti Ngöbökwé kukwe ükaninte btin nibe, däräie ye mikata ütiäte ñakare kwe, ÷ye dokwäre abko Ngöbökwé ñan ni mikadre ja ngie nuen bäri kri krübäte abko munta nütüre ya? Erere arato Ngöbö Üai ni tarekä abko ni ye tä mike ngwarbe, ÷ye dokwäre abko Ngöbökwé ñan ni mikadre ja ngie nuen bäri kri krübäte abko munta nütüre ya? **30** Ngöbökwé ni mikadre ja ngie nuen ye gare nie, ñobtä ñan angwane ni Dänkien Ngöbö kākwe niebare krörö abko tä tikani niara Kukweibtä:

Ti ara jire kākwe ni mda mda mikadi ja ngie nuen ja dokwäre,

Deuteronomio 32.35

niebare Ngöbökwé. Bäräie mda abko, niebare krörö mda kwe:

Ni Dänkien Ngöbö kākwe kukwe ükadite juta jen kwe kräke angwane, mikadi ja ngie nuen kwe,

Deuteronomio 32.36

niebare kwe. **31** Ne aisete Ngöbö nire moto rabadre romon nikrä kākwe ni mikadre ja ngie nuen ja dokwäre, ye ngwane ini bobre jakän!

32 Kukwe kore ñan rakadrekä munbtä, abkokäre mun jatani tödeke kräre kena Kristobti angwane, kukwe nakaninkä krörö munbtä, ye munkwe ngwianta töre jae ja die mikakäre nünanbtä dite Kristokrä: Munkwe ja tare nikani kri kena tödekabtä Kristobti, akwa munkwe nünankabare dite jabtä. **33** Angwane mun ruäre abko ie ñäkäbare kämekäme amne taretare ni kwati ngwärekri amne, mun ruäre abko metani ni jökrä ngwärekri arato. Erere arato, ni ruäre nämäne ja tare nike kore abko ben mun ruäre abko namani nekete jakri die mikakäre.

34 Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti kitani ngite kä teri ye abko namani ruentari tare munye amne, munkwe die mikani, ye munkwe ngwianta töre jae. Erere arato, tödekabtä Jesubti jändrän jen munkwe abko dianinkä munkän, akwa munkwe rübare ñakäre dokwäre amne kä namani bäri.

nuäre munbtä. Ye ñobtä ñan angwane jändrän bāri kuin, niken ngwarbe ñakare tā kā kāinbti munkwe abko namani gare munye, aise te mun namani jāme, ye abko munkwe ngwianta tōre jae arato.

35 Ne aise te, Jesuta mun tare-re amne, jatadita mun ngwiankā-re kā kāinbti tā gare metre munye, ye abko munkwe ñan kita temen, akwa munkwe tōdeka kwatibe janknu bti, ñobtä ñan angwane ye ūtiäre abko Ngöbö-kwe jändrän kuin biandi kri munye. **36** Ye abko, Ngöbö-kwe jändrän kuin köböi mikani munye, ye rükadre mun kisete, abko-käre munkwe nūnandrekā dite bātārekā janknu ja tare nikakäre tōdekabtā Jesubti, **37** ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei kätä niere krörö Jesubtä:

Ni juandre Ngöbö-kwe ye abko gwängwarbe kebera nūke.

Kā ñan kitadre raire ta kwe, aise te rükadi jōtrō.

38 Amne ni deme tikwe kätä tōdeke kwatibe tibti amne ñan ti rükandite kwe, akwa nire nire kākwe trō kwitadreta tie, ye abko kāi rabadi nuäre ñakare tibtä, *Habacuc 2.3-4*

nieta kore Ngöbö Kukweibtā.

39 Akwa ni abko ñan tā rikakā-retā ja jiebti, aise te Ngöbö-kwe ñan ni gadrekā, akwa ni abko tōdekaka Jesubti, aise te ni ne abko rabadi dianintari nūnakäre käre-käre Ngöböbe.

Tōdeka Ngöböbti abko bāri ūtiäre kri

11 **1** Tōdeka ye abko jändrän ngibiata nikwe abko erere rükadi ni kisete abko nita mīke era jae amne, jändrän tuen ñakare nie, akwa jändrän ye abko tārā era metre tā nebe ruen nie. **2** Ye abko, ni mrākā kirakira kākwe tōdekani kore Ngöböbti, ye namani tuen kuin Ngöböye abko Ngöbö-kwe niebare.

3 Erere arato, nita tōdeke kwatibe Ngöböbti aibe köböire Ngöbö-kwe kā kāinta btā kā tementa dātebare ja kukweibti abko tā nūke gare nie. Akwa jändrän tuen ñakare nie abkobti Ngöbö-kwe kā kāinta amne kā temen dātebare, ye abko tā nūke gare nie, nita tōdeke Ngöböbti angwane.

4 Mdakäre abko, Abel kākwe tōdekani kwatibe Ngöböbti, aise te jändrän bāri kuin biani kwe Ngöböye etba Caín ye ngwā. Jändrän biani Abelikwe Ngöböye, ye Ngöbö-kwe kani ngābti amne kuin niebare kwe btā. Angwane Abel nāmane tōdeke Ngöböbti, ye namani tuen kuin Ngöböye abko Ngöbö-kwe niebare. Ye abko, Abel krūtanina, akwa tōdekani kwatibe Ngöböbti kwe, yebtā abko kādrie tā mtare. **5** Enoc abko kākwe tōdekani Ngöböbti, ye köböire abko Ngöbö nikani ngwena nire kā kāinbti, aise te batibe ñan kwani nitre nūnanka yete yeye, ñobtä ñan angwane Ngöbö nikani ngwena

nire kore. Ngöbö ngämi niken Enoc ngwena kä käinbti, känen-kri Enokwe tödekani Ngöböbti, ye abko käi namani nuäre Ngöböbti abko nieta Ngöbö Kukweibti. 6 Ye abko, nita tödeke ñakare Ngöböbti angwane, ni ñan raba Ngöbö moto mike nuäre jire chi, ñobtä ñan angwane ni ngämi krötö Ngöbö ken, känen-kri abko Ngöbö tärä, ye abko nikwe mikadre era, abti nikwe krötadre Ngöbö ken, amne nita niara känene abko ütiä biandi kwe nie, käkwe ni kadre ngäbti abko rabadre era nikrä arato.

7 Ngöbökwé ni jökrä gadrekä ñöte abko Ngöbökwé niebare Noéye angwane, Ngöbö ngämi nuene, akwa Noé nämane Ngöbö deme ye jürä ngwen jabtä, käkwe ru sribebare mräkä kwe-kwe diantarikrä, ñobtä ñan angwane Noé abko käkwe tödekani kwatibe Ngöböbti. Noé käkwe tödekani Ngöbö kukweibti, ye köböire abko ni mda mda gadrekä Ngöbökwé abko niara-kwe mikani gare ietre amne, tödekabtä Ngöböbti Noé namani tuen metre Ngöbö ngwäreki, niebare Ngöbökwé.

8 Abraham abko Ngöbökwé käräbare nüne Canaán angwane, Ngöbö kukwei mikani täte kwe, aisete kä biandre Ngöbökwé ie, ye kanti nikani ñobtä ñan angwane tödekani Ngöböbti kwe. Mden kisete nämane nüne, ye kanti kä mikaninkä kwe, bti rikadre mdente ñan nämane gare ie, akwa nikani. 9 Erere arato, Abraham nämane tödeke

Ngöböbti, aisete Ngöbökwé käun köböi mikani ie, ye kanti nünabare ni menteni kwrere kwe jura nuäre ngwiandre te. Isaac amne Jacob, ie Ngöbökwé kä ye köböi mikani ja kwrere Abrahambe narato, käkwe nünabare ju nuäre ngwiandre te arato. 10 Abraham käkwe nünabare kore, ñobtä ñan angwane jura mikani Ngöbökwé abko te tö namani näin nüne körekäre Ngöböbe abko nämane ngibiare. Jura ye abko Ngöbö ar jire käkwe mikanintbe amne Ngöbö ara käkwe jura ye mikani abko Abraham nämane ngibiare.

11 Mdakäre abko, Sara namani nina kise mriani jabtä amne Abraham abko namanina unsunne, akwa Ngöbökwé ngäbäkre köböi mikani ietre, yehti tödekani ni kwatibe kwetre abko köböire ngäbäkre Isaac därebare kwetre Ngöbö diehti, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé ngäbäkre köböi mikani ietre, ye erere Ngöbökwé ja kukwei mikadre täte jökrä, yehti tödekani kwetre, aisete ngäbäkre namani kwetre.

12 Abraham namanina unsunne amne di ñan namanina ngäbäkre ngibiare, akwa Ngöbökwé ngäbäkre köböi mikani ie, ye köböire abko Abraham ngäbriänkä namani kwati krübäte ja täritäri muka käinta se kwrere amne üman mren köräbare kwrere, aisete ñan raba tanre.

13 Nitre ye abko krütani jökrä angwane, jändrän köböi mikani ietre Ngöbökwé, ye tuani ñakare ja kisete kwetre, akwa tödekani janknu Ngöböbti kwetre. Ye

köböire abko jändrän köböi mikani ietre, ye namani era kräke amne kani ngäbti kwetre. Niaratre nämane nüne ni menteni kwrere amne, nämane nüne jötrö kä nebtä abko niebare jabtä kwetre ni mda mdaye. 14 Nire nire kukwe niekä kore ye abko tä kä mda känene Ngöbö kanti nünankrä jae abko bä mikata jabtä kwetre. 15 Nitre ye töi tätre kä jakwe aibebtä, akräke nämane nüne käne ye kanti rikareta, akwa ñan nikaninta, 16 ñobtä ñan angwane kä bäri kuin, ie niaratre tö namani amne, kä bäri kuin ye abko tä Ngöbö kanti kä känbti. Ye mden kisete, nitre ye nämane Ngöbö tikwe niere Ngöböye, yebtä Ngöbö nämane ja gaire ñakare, ñobtä ñan angwane juta namanina ükaninte biare kräke Ngöbökwé.

17 Abraham abko käkwe tödekadre janknu Ngöböbti ya, ñakare ya, ye abko Ngöbö tö namani gai, aisete Abraham ngobo itibe Isaac abko Ngöbökwé müre keta-mna ie. Abraham namani biare ngobo itibe müre kete, ñobtä ñan angwane niarakwe tödekani kwatibe Ngöböbti. Ngöbökwé Isaac köböi mikani Abrahamye amne, 18 Isaakri Abraham ngäbriänkä rabadi kwati Ngöbökwé niebare ie, akwa nikani ngobo müre kete, 19 ñobtä ñan angwane Ngöbö di nämánena ni krütani mikakäreta nire, erere ngobo kwe mikadreta nire kwe nämane gare ie, aisete nikani ngobo ngwena müre ketadre angwane, ni krütani rükata nire, kwrere

jire Isaac namaninta nire Abraham kisete, Ngöbökwé Isaac kämikamna ñakare ie angwane.

20 Abti Isaac abko käkwe tödekani Ngöböbti, aisete dre dre rakadrekä ngäbriänkä Jacobobtä amne Esaúbtä niara täbti, yebtä ja di biani kwe ietre.

21 Abti Jacob kebera krüte angwane, niara nämane tödeke Ngöböbti, köböire ja di biani kwe José ngobo nibu yeye. Angwane namani gitaninkä mökänbti, käkwe Ngöbö käikitaninkä.

22 Abti José abko jatanina krüte angwane, Ngöbö rikadre nitre israelita ngwenante Egipto bäre mento nebebe Canaán, niebare kwe mräkäye. Angwane José kroko jirikadreta doboi mikadre ja käite Canaán, yebtä abko kukwe ükaninte kwe arato, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti.

23 Abti Moisés abko därebare angwane, meye amne rün käkwe rükaninte sö krämä Faraón ngäniene, ñobtä ñan angwane niaratre nämane tödeke Ngöböbti. Faraón käkwe ngäbäkre brare brare nitre israelitakwe kämikamna jökrä, ye ngwane Moisés därebare. Akwa Moisés abko namani tuen bä nuäre meyeye amne rünye, abtä Faraón jürä namani ñakare Moisés meyebtä amne rünbtä, käkwe Moisés rükaninte, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti.

24 Abti Moisés abko namani-na ünän angwane, ñan tö namani rabai Faraón ngänkän

ngobo kwrere mda, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti. **25** Erere arato, kä ngwian nuäre jabtä ja mikakäre ngite Ngöbö rüere Faraón kánti, ye mikani ütiäte ñakare kwe jae amne bäri tö namani ja tare nikai mräkä israelita ben gwaire. **26** Mdakäre abko, Kristo rabadre mikani ütiäte, abkokäre Moisés rabadre tuen ngwarbe ni mda mdaye, ye Moisés tö namani bäri, aisete jändrän kuinkuin ütiäte krikri Egipto yete, ye namani ütiäte ñakare kräke, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé jändrän bäri kuin biandre ie tödekabtä Ngöböbti, yebtä Moisés töi nämane. **27** Erere arato, Moisés nämane Egipto angwane nämane tödeke Ngöböbti, köböire nikani nitre israelita mda mda ngwenante Egipto bare mento angwane, Faraón mätä namani btä, ye jürä ngwiani ñakare kwe, aisete Ngöbö tuen ñakare, akwa yebtä ja töi mikani kwe amne ja ñan namani ruen naente ie amne nikani janknu mentokwäre Egipto bare mento. **28** Erere arato, Moiséskwé Pascua nuenbare amne jändrän däríe metakamna jukwebtä kwe nitre israelitareye, ñobtä ñan angwane Moisés nämane tödeke Ngöböbti, aisete jändrän däríe metakamna jukwebtä kwe, angele ni kämikaka kákwe ñan nitre israelita ngobo mubai kämikadre jire iti abkokäre.

29 Yebti nitre israelita abko nikani Mren Tainte ta angwane,

kä namani nõtäre kánti ta nikaní, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti; akwa nitre Egiptobo nikani Mren Tainte ta nitre israelita jiebti angwane, ño nikaninta jökrä täte kákwe müre ketani jökrä.

30 Abti ki mikani juta Jericó bti abko bare nitre israelita kákwe dikakabare köbö kükü angwane, Ngöbökwé ki ye juani jökrä temen, ñobtä ñan angwane niaratre nämane tödeke Ngöböbti aisete.

31 Erere arato, juta Jericó yete abko nitre israelita janabare kä tuenbti tiebe angwane, meri iti bti kä ngwarbe nämane nüne yete kädian nämane Rahab Rahab abko kákwe tödekani Ngöböbti, aisete nitre kä tuabti kä ye kani ngäbti kuin kwe, aisete nitre nünanka juta Jericóte yekämikani nitre israelitakwe angwane, meri Rahab ye abko kämikani ñakare kwetre ni mda mda ben gwaire.

32 Ne abko, nitre mda mda kákwe tödekani Ngöböbti, yebtä abko tikwe blitadre ja täritäri jökrä, ye ngwane kä ñan rabadre täte tie blitakrä btä. Tikwe blitadre Gedeónbtä, Barabtä, Sansónbtä, Jeftebtä, Davibtä, Samueli btä amne ni mda mda Ngöbö kukwei niekä yebtä angwane, ñan ñan rabadre täte tie blitakrä btä.

33 Ni ruäre kákwe tödekani Ngöböbti, köböire kä dianinkä kwe tre ni mda mdakän rübtä. Ruäre abko kákwe kukwe ükaninte kuin metre ni mda mdakrä jändrän köböi biani Ngöbökwé

nükani ni ruäre kisete, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti. Ni ruäre abko kākwe lion kada ketani, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti.

34 Erere arato, ni ruäre kākwe tödekani Ngöböbti abko köböire ñukwä jutra krübäte ötaninte kwetre amne, ni ruäre abko kāmika tö namani ngitrabti angwane kwäräbebare kwetre, tödeka Ngöböbti ye köböire. Erere arato, ni ruäre di jatani krüte rübtä, akwa tödeka Ngöböbti, ye köböire Ngöbökwē mikaninta dite, kākwe rüe ganainbare kwäräbe rübtä.

35 Mdakäre abko, meri ruäre kākwe tödekani Ngöböbti abko köböire mrākä krütanikrütani abko Ngöbökwē mikaninta nire. Ni ruäre abko nämane tödeke Ngöböbti, aisete mika nämane ja tare nike angwane, ñan tikadreteta, ie tö namani, ñobtä ñan angwane Ngöbökwē niaratre mikadita nire bobuta abko rabadre bāri kuin nämane nütüre, aisete nämane biare krüte.

36 Amne ni mda abko mikani yakrä jae tödekabtä Ngöböbti amne kwata metani amne mākāninte kadenanbti, bti kitani ngite kā teri, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti. **37** Ni mda abko nämane tödeke Ngöböbti, aisete kāmikani jäbti amne, ni mda abko tikaninkä ötöbu ta sierrabti amne ni mda abko kāmikani ngitrabti tödeka dokwäre Ngöböbti. Amne ni mda abko nämane nüne bobre, kā nämane obeja amne chibo kwata

aibe kite jabtä abko te nämane dikekä nekwäre sekwäre abko nämane ja tare nike amne nämane moto ulire, tödeka Ngöböbti dokwäre. **38** Nitre ye abko bāri ütiäte nitre Ngöbö rüe ye ngwä. Niaratre kākwe nünabare kā ketareketare te kā kaibete amne nämane nüne ngitio bäre temen. Erere arato, nämane nüne jākwa-ta mkäte amne kā mkä mda mdate kwäräkwärä, akwa niaratre jökrä nämane tödeke Ngöböbti.

39 Akwa Ngöbökwē jändrän köböi mikani, ye nitre tödekaka Ngöböbti nünanka Jesu kānenkri ye kākwe ñan tuani jire ja kisete, akwa nämane tödeke janknu Ngöböbti, yebtä abko nämane ütiäte kri Ngöbökrä. **40** Ye abko, Ngöbökwē jändrän bāri kuin köböi mikani nikrä Kristo köböire, ñobtä ñan angwane ni aibe ben gwaire Ngöbö tö namani ni tödekaka bti nünanka kira ye mikai metre abko köböi mikani kwe.

Ngöböta ngäbriänkä kwekwe töi den

12 **1** Kore ni kwati kākwe tödekani era metre Ngöböbti ni kānenkri. Ni ye abko kätä ni die mike nüne Kristo kräke. Ye aisete ni yebtä ari töbīke amne jändrän jökrä kätä ni drätäkekä amne kukwe kāmekāme Ngöbö rüere te nita nibrente, ye abko ari kite jökrä temen, bti kā kuin kukwäre nita neen, ye kukwäre ari ja die mike bāri nia-re janknu. **2** Akwa nita tödeke

Ngöböbti ye abko tä kite Jesu köböire amne Jesu ara jire käkwe ni mikadi tödeke bäri kuin metre Ngöböbti, aiseite Jesu yebtä ari ja okwä mike kwatibe. Jesu abko müre ketani krusobtä angwane, namani ja gaire ñakare krütabtä nikrä krusobtä, ñobtä ñan angwane Jesu käkwe ja tare nikadre, yebti kä rabadreta bäri nuäre krübäte btä kä käinbti namanina gare ie, aiseite namani biare ja tare nike. Ye erere bkä-nä, Ngöbö nikani Jesu ngwe-nante kä käinbti amne namani takänintbe kürä gobrankrä Ngö-bökwe ye küde ruenkri sete, ye abko Jesukwe sribi nuenbare täte jökrä abko tä bä mike.

3 Ne aiseite nitre kukwe käme-käme nuenkä kisete Jesu käkwe ja tare nikani kri kore, yebtä munkwe töbika kuin ja käne, ñobtä ñan angwane ja tare nikadre ño abko Jesukwe bä mikani-na nie. Mun ñan rabadre dräre amne mun ñan di krütadre ja tare nikabtä, abkokäre munkwe töbikadre Jesubtä. 4 Ye abko, munta rüre kukwe kämekäme rüere nünakäre deme Ngöbökrä gare tie, akwa mun ngämi krüte jire iti rübtä kukwe kämekäme rüere. 5 Munta ja tare nike, akwa Ngöbö Kukwei tä tikani munbtä abko raba mun moto miketa nuäre, ye käi nikwitanin-kä munbti. Mun abko Ngöbö ngäbriänkä abko Ngöbö Kukwei tä niere krörö:

Ti ngobo tikwe, ni Dänkien käta mäträre munbtä, ngäbäk্রে jakwe kwrere,

ye munkwe ñan mika ngwarbe jae.

Amne ni Dänkien käkwe mun ka olobti, yebtä mun ñan di krüta nünanbtä niarakrä, 6 ñobtä ñan angwane nire nire tareta ni Dänkienkwe, yebtä abko tä mäträre, amne nire nire kata ngäbä ja ngobo kwrere kwe abko tä kaen olobti,

Proverbios 3.11-12

abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

7 Ne aiseite munta ja tare nika tödekabtä Jesubti, ye abko mäträta kore Ngöbökwere raba gare munye, ñobtä ñan angwane Ngöböta mun kaen ngäbti ja ngobo kwrere, aiseite tä mäträre kore munbtä. ¿Mun ñan tä mäträre ngäbäk্রে munkwebtä ya? Jänri. 8 Ne aiseite ni jökrä Ngöbö ngäbriänkäre abko btä Ngöböta mäträre. Ngöböta mäträre ñakare munbtä, ye ngwane mun ñakare Ngöbö ngäbriänkä era metre. 9 Bärire mda abko, ni nämane kiakia ngäbäkrere angwane, ni rün kä nebtä nämane mäträre nibtä, kä nämane ni kaen olobti, abtä ni nämane mike ütiäte jae. ¿Se abko ni Rün käta mäträre nibtä amne tä ni kaen olobti ni mikakäre nüne käre käre jabe abko nikwe ñan mikadre ütiäte jae ya? Jänri, niara bäri mikadre ütiäte jae nikwe! 10 Ñobtä ñan angwane nita nüne jötrö kä nebtä, akwa rün nikwe nämane mäträre nibtä amne nämane ni kaen olobti

jändrän mden mden nämane nebe tuen dbe ie, ye erere nämane mäträre nibtä. Akwa Ngöböta mäträre nibtä, käta ni kaen olobti, ye abko bäri kuin amne ütiäte nikrä, ñobtä ñan angwane ye köböire abko ni rabadre deme Ngöbö kwrere. **11** Ni mda tä mäträre nibtä, käta ni kaen olobti, ye näire abko tä nebe tuen tare nie bkänä, akwa kukwe btä mäträta nibtä ye tä nuke gare era metre nie angwane, tä ni die mike nüne era metre amne kuin jäme Ngöbö ngwärekri. Ne aisete mäträta nibtä amne ni kata olobti, ye abko kuin nikrä.

12 Ne aisete nire nire küde tä nebe dräre ie amne ngüreta nebe di ñakare ie, ye kwrere mun di kitera krüte ja tare nikabtä ne ngwane, ja di miketa munkwe amne, **13** ji ükete kuin metre ja käne munkwe, ye köböire ni mda mda ngüre bren ie, kisete tä näin ni nakwente kwrere ye abko ngüre rabadreta kuin metre dikekä amne ñan di krütadre, abkokäre munkwe ja di mikata näin janknu Jesube.

Ñan trö kwitadre Ngöböye

14 Mdakäre abko, munkwe ja toi mika kwatibe nünakäre jäme ni jökrä ben amne munkwe ja toi mika kwatibe nünakäre deme Ngöbökrä, ñobtä ñan angwane nikwe ñan nünandre deme, ye ngwane nikwe ñan ja tuadre ni Dänkienbe. **15** Erere arato, Ngöböta ja moto mike kuin munkrä, yebti mun ñan rabadrete jire iti, abkokäre

munkwe ja ngibia. Erere arato, nane ni ruäre moto romon krübäte dikaro ni mdakrä, ye ngäniene munkwe ja ngibia kwärikwäri, ñobtä ñan angwane ni romon kore käkwe ñan kukwe käme ye kitadre temen, ye ngwane kri ngätri tä niren kri, ye kwrere ni moto romon abko rabai bäri romon krübäte amne, niara käkwe ni mda ngwiandre ja mike ngite ja kwrere, aisete munkwe ja ngibia kukwe ye ngäniene.

16 Mdakäre abko, munkwe ñan ja mika gure tiebe ni mda mdabe amne jändrän kuin deme, ye ie munkwe ñan trö kwita Esaúkwe nuenbare kira ye kwere. Esaúkwe jändrän kuin rürümoinbare jakän etba Jacoboye. Esaú abko mubai, aisete niara die mikadre rünkwe, akwa mrö batibe btä jändrän kuin ye rürümoinbare kwe jakän Jacoboye. **17** Yebti dre nakaninkä Esaútbtä, ye garera munye abko krörö: Esaú abko mubai, aisete rünkwe ja di biandre ie abko tö namani, akwa rün käkwe ja di bianina Jacoboye, aisete trö kwitani jirekäbe kwe ie. Esaú käkwe jändrän ye müaibare kri krübäte, akwa ja ñan namani nuene kräke. Ne aisete Esaú käkwe trö kwitani jändrän kuin demeye, ye kwrere munkwe ñan nuendre.

18 Mdakäre abko, mun jatani tödeke Jesubti angwane, ñan jändrän tuen abko kukwäre mun jatani nitre israelita kwrere, ñobtä ñan angwane kira nitre israelita nükani Ngitio Sinai

känti, ye känti Ngöbökwe ja bä mikani ütiäte kri abko krörö: Nukwä namani tuen jutra ngitie-kä ietre amne kä namani tuen iko ietre amne kä namani tuen diore ietre amne kä namani tuen ñüre ietre. **19** Erere arato, drü kukwei jarabare ietre amne Ngöbö kukwei jarabare ietre. Nitre israelita kākwe Ngöbö kukwei nuani kore ye abko Ngöbökwe ñan ñākādre mda ietre abko namani ribere, **20** ñobtä ñan angwane Ngöbö namani kukwe ükete tare krübäte ye abko namani mate tare btätre Ngitio Sinaibtä abko krörö: Nire nire kākwe ngoto mikadre Ngitio Sinaibti abko kāmikadre jäbti, akwa ñan kāmikadre jäbti ne ngwane, kāmikadre bukobti, ye abko ni nire ya o jändrän ngwarbe, akwa kāmikadre kore, Ngöbö namani niere, ye abko nitre israelita kākwe kukwe nuani. Akwa mun abko jatani tödeke Jesubti angwane, drü kukwei jarabare ñakare munye amne Ngöbö kukwei jarabare ñakare munye arato nitre israelita kwere. **21** Jändrän krübäte nakaninkä Ngitio Sinaibti, ye abko nitre israelita kākwe tuani, aiseite Moisés ara jire kākwe niebare krörö: Ti nibi nekwetekä krübäte Ngöböbtä, aiseite ti nibi grükekä jökrä ngrabare, niebare kwe.

22 Akwa munkwe tödekani Jesubti angwane, mun jatani Ngitio Sionte. Ngitio ye känti abko Ngöbö nire tä nüne amne ngitio ye abko juta Jerusalén kä käinbti ara abko känti mun

jatani. Kä ye känti abko angele mili kabre tä ja ükaninkrö Ngöbö käikitekä. **23** Amne Ngöbö ngäon briänkätre jire jökrä abko Ngöbö Odei mubai kwrere, ñobtä ñan angwane jändrän jire jökrä Ngöböbökwe abko niaratrekrä abko käita tikani kä käinbti, niaratre kākwe nünandi kärekaire Ngöböbe bä mikakäre abko tä ketetibe jökrä, ye känti mun jatani, munkwe tödekani Jesubti angwane. Erere arato, Ngöbö kukwe ükete kä metre ni jökrä kräke abko mun jatani amne, nitre nünankä kuin metre Ngöbö ngwärekre abko Ngöböbökwe mikani metre ja ngwärekre abko üai ye ken mun jatani arato munkwe tödekani Jesubti angwane. **24** Amne Jesu köböire Ngöböta kukwe ükete btin nibe abko ken mun jatani amne Jesu dārie ni ngite dianka-krä mento nibtä, ye ken mun jatani. Jesu dārie ye abko ñakare Abel dārie kwrere, ñobtä ñan angwane Abel kāmikani Cainkwe abko dokwäre Ngöböbökwe mikani ja ngie nuen, akwa Jesu dārie abko köböire Ngöböta ni ngite denkä mento nibtä.

25 Ne aiseite ti mräkätre, mtare Ngöböta blite nibe, ye munkwe ñan kitadre okwä kware temen, ñobtä ñan angwane kira Ngöböbökwe ñākābare Moisés köböire nitre israelitaye, ye niaratre kākwe ñan Ngöbö kukwei mikani täte, abtä Ngöböbökwe mikani ja ngie nuen amne kwärābebare ñakare kwetre. Mtare abko Ngöbö kä käinbti ara jire kätä ñāke nie, ye ie nikwe trö kwitadre

angwane, nikwe ñan kwäräbedre jire chi. **26** Kira Moisés näire, Ngöbö kukwei kākwe kā temen ne ngwiani ngrenkā Ngitio Sinai kánti, akwa mtare Ngöbö Kukwei kätä niere krörö mda:

Tikwe kā temen ne
ngwiandita ngrenkā bati
mda, ye angwane kā
kāinbti ngwiandi ngrenkā
tikwe arato, *Hageo 2.6*

nieta Ngöbökwé. **27** Ngöbökwé kā ngwiandi ngrenkā bati mda tā niere, ye abko jändrän jökrä dätebare abko Ngöbökwé dian-dikä jökrä mento juankäre ngwarbe kā mrä angwane abko Ngöböta mike gare nie. Ne aise-te jändrän jökrä dätebare abko Ngöbökwé diandikä amne jän-drän ñan diandrekä kā kāinbti abko erere rabadi kärekwäre aibe rabadi mda.

28 Amne kā ye kánti Ngöböta gobrane, ye ñan raba denkäta jire abko Ngöböta bien nie amne rabadi kärekwäre nikrä. Yebtä abko, ari kuin niere Ngöböye amne ari Ngöbö kākitekä. Erere arato, ari Ngöbö mike ütiäte jae niara jürä ngwiane kwärä, Ngöbö tö ie, ye kwrere ari nuene, **29** ñobtä ñan angwane Ngöbö nikwe abko krübäte amne ñukwä jutra krübäte kwrere, kākwe jän-drän jökrä amne ni jökrä niara rüere juandi ngwarbe.

Kukwe mrä

13 1 Ne aise-te, munta ja tarere, ye kwrere munkwe ja tare janknu ni ja mräkäre tā ja tarere ye kwrere. **2** Erere

arato, ni menteni rüka mun kánti angwane, munkwe ka ngäbti kuin, ñobtä ñan angwane ni kabtä ngäbti kuin kore ni ruäre kākwe angele Ngöbökwé kani ngäbti ja juete abko ñan nämane gare ietre. **3** Mdakäre abko, töde-kabtä Jesubti ni ruäre tā ngite kā teri, ye munkwe ngwian ruentari tare jae amne munta ngite siba ben raba ruen munye, kākwe die mika. Erere arato, tödekabtä Jesubti ni ruäre mikani ja tare nike kri krübäte, ye munkwe ngwian töre jae amne munta ja tare nike siba ben raba ruen munye, kākwe die mika.

4 Mdakäre abko, mun merire brare gure gure kākwe ja mika ütiäte jae kwärikwäri amne munkwe nüna era metre jabe kwärikwäri, ñobtä ñan angwane ni gure, akwa tädre ja mike gure bati bati abko Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen. Erere arato, ni merire brare ja mikaka ngite bätäkä ngwarbe jabe kwärikwäri abko Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen arato.

5 Mdakäre abko, munkwe ñan ngwian tare dikaro amne jän-drän ño ño tā munkwe, ye abko kái ngwian nuäre jabtä munkwe, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé niebare krörö:

Tikwe ñan ma mikadrete
jire chi kaibe amne,
tikwe ñan kā mikadrekä
jire chi mabtä,

Deuteronomio 31.6

niebare Ngöbökwé. **6** Ye mden kisete, nikwe tödekadre kwatibe Ngöböbti, kākwe niedre krörö:

Ti Dänkien Ngöbö abko ti die mikaka, aisete nire nire tö raba kukwe nuein blo ti rüere abko jürä ñakare tibtä,

Salmos 118.6-7

ni rabadre niere.

7 Mdakäre abko, nire nire kākwe ji ngwiani mun kāne, kākwe Ngöbö kukwei kuin Jesu-btä mikani gare munye, ye abko munkwe ngwianta töre jae. Nitre mun jie ngwianka ye kākwe nünabare ño mun okwäbti, amne tödekani ño Ngöböbti kwe, yebtä munkwe töbika ja kāne amne munkwe nūna niaratre kwrere.

8 Jesukristo abko nämanena jändrin, ara tä mtare amne ara tädi kärekäre. 9 Ne aisete ni mda jata kukwe mda bä jene dirire munye, ye jiebtä mun ñan rankwa. Ye abko, kukwe ükaninte mröbtä, yebtä abko ni ruäre tä dirire, akwa kukwe ye mikabtä täte ni ñan rabadre ja mike metre Ngöbö ngwärekre, aisete Ngöbö moto kuin kätä ni tarere, yebtä ni rabadre nūnenkā dite abko bāri kuin, aisete mun ñan rankwa kukwe mda mda jiebtä. 10 Ni tödekaka Jesubti abko kräke Jesu krütani krusobtä, akwa nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä sribire ju blitakrä Ngöböbe kanti, ye ñan raba sribi kuin nuenbare Jesukwe krusobtä

ye bkāne jire chi, akwa nikrä abko ütiäte.

11 Mdakäre abko, ju blitakrä Ngöböbe kanti nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien tä niken jändrän ngwarbe dārie ngwena Ngöböye Kä Bāri Demente ni ngite diankakäre mento btä, akwa jändrän kāmika nämane kwetre ye abko ngwākā nämane kukwe juta bäre mento.

12 Ye kwrere arato, Jesu krütani ni ngite diankakäre mento nibtä ja dārie köböire ni mikakäre de-me Ngöbökrä angwane, krütani juta Jerusalén bäre mento.

13 Ne aisete, Jesu jänikani juta Jerusalén bäre mento angwane, ni mdakwe mikani ngwarbe jae ye kwrere ni rikadre Jesube gwaire angwane ni mikadi ngwarbe jae arato, ye ngäbti ari ja mike juto, 14 ñobtä ñan angwane juta nūnankrä kärekäre nie ñakare kä nebtä amne, juta mda jatadi btin abko nita näin kēnene janknu.

15 Ye abko, jändrän bianta kāmikakrä Ngöbö kākitekakäre, ye täte ari Ngöbö kākitekä kärekäre Jesukristo köböire. Ngöbö kākitekadreka nikwe ja kadabti, ye abko jändrän bianta Ngöbö kākitekakäre kwrere. 16 Amne jändrän kuin nuendre ni mda mdakrä, ye munkwe ñan kākitekakäre jabtä, akwa nire nire kätä

^f 13.12 krütani juta Jerusalén bäre mento. Kira, nitre israelita kākwe niaratre ngite mikani jändrän ngwarbebtä, bti jändrän ye juani kwetre juta bäre mento ni ngite ngwiankäre mento bä mikakäre. Ye kwrere Jesu krütani juta bäre mento, niarakwe ni ngite dianinkä mento nibtä ye bä mikakäre. Näke Levítico 4.21; 16.20-28 yebtä.

jändrän mdei nike, ye abko ie munkwe jändrän jakwe bian niaratre die mikakrä. Ye abko jändrän bianta Ngöböye kwrere arato, aiseté käita nebe nuäre Ngöböbtä.

17 Mdakäre abko, nitre mun jie ngwianka ye kukwei mika täte munkwe amne dre dre nue-mna kwetre munye, yebtä abko munkwe ñan kukwei kita temen, ñobtä ñan angwane niaratre käre tä mun ngibiarebti. Erere arato, nitre mun jie ngwianka käkwe sribibare ño abko niedita jökrä kwetre Ngöböye. Erere arato, kä rabadre nuäre btätre sribire munkrä, abkokäre niaratre kukwei mikadre täte munkwe. Amne munkwe ñan sribi mika tare krübäte niaratre kisete, ñobtä ñan angwane ye ñan rabadre kuin munkrä.

18 Mdakäre abko, ja ruen ngite ñakare nunye Ngöbö ngwäre-kri amne nun tö jändrän jökrä nuene kuin metre, aiseté munkwe blita Ngöböbe nunkrä.

19 Erere arato, Ngöbö diebti ti rabadre niken ja tuenta jötrö munbe yete, abkokäre munkwe blita bäri Ngöböbe tikrä abko ti tö ribei kisere munye.

20-21 Ngöbö kä jame bianka nie käkwe ni Dänkien Jesu mikaninta nire. Niara däre köböire Ngöbökwé kukwe ükaninte btin mda

nibe abko rabadri kärekäre. Jesu-kristo abko obeja ngibiaka kri kwrere, käta ni ngibiare kuin. Ngöbö ye abko käkwe mun mika biare jändrän jökräbtä, niara tö dreye abko mun rabadre nuene kuin täte abkokäre. Amne nun abko btä Ngöbö tö dre dre nuein Jesukristo köböire, ye erere nuendi kwe. Kristo aibe mikadre ütiäte kärekäre nikwe. Abko kore se. Amen.

22 Mdakäre abko ti mräkätre tikwe, kukwe tikani chi braibe tikwe mun die mikakäre, ne munkwe ka ngäbti ja moto kuinbti abko ti tö ribei munye.

23 Erere arato, ni mräkä Timoteo kitani ngite kä teri, akwa tikaninante abko ti tö nibi mikai gare munye. Niara rükadre jötrö ti kanti nete angwane, ti näin ngwena siba jabe nebe mun kanti yete basare munye.

24 Mdakäre abko, nitre mun jie ngwianka tä yete, ye kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre tikrä. Erere arato, juta deme Ngöbökwé tä yete, kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre. Nitre nünanka Italia nete käta köbö kuin juen mun jökrä kräke yete.

25 Ngöbökwé ja moto mika kuin mun jökrä kräke amne ja di bian kwe munye. Abko kore se. Ne ngöra.